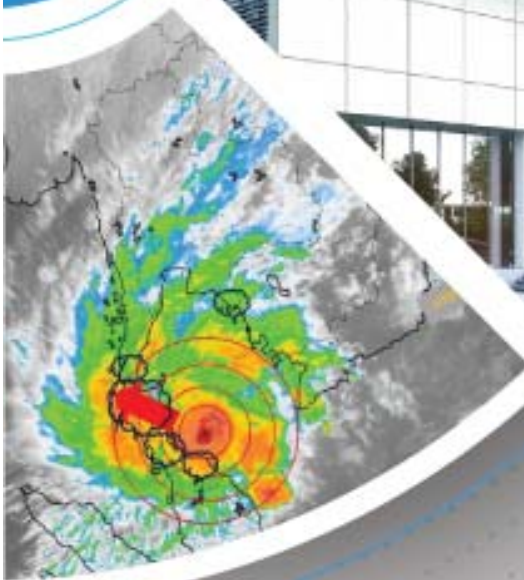

ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน ปี 2561

<http://waterinfo.onwr.go.th/>
E-mail nwcc@onwr.go.th
02 251 9140-9

สารบัญ

	หน้า
๑. คำนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๑
๒. โครงสร้างศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ	๑
๒.๑ โครงสร้าง	๑
๒.๒ ภารกิจ	๒
๓. การปฏิบัติงานของศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ	๒
๔. ข้อเสนอการนายกรัฐมนตรี (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ)	๓
๕. ผลการปฏิบัติงาน	๔
๕.๑ การบูรณาการข้อมูล	๔
๕.๒ การพัฒนาเครื่องมือ ONE MAP	๔
๕.๓ ประกาศศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ จำนวน ๑๒ ฉบับ	๕
๕.๔ กรอบโครงสร้างศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ	๖
คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.)	๗
ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ	๙
ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ	๑๐
๖. สรุปสถานการณ์น้ำและมาตรการ	๑๐
๖.๑ สภาพอากาศ	๑๐
๖.๒ อ่างเก็บน้ำ	๑๑
๖.๓ น้ำท่า	๑๓
๖.๔ น้ำท่วม	๑๗
๗. การบริหารจัดการสถานการณ์น้ำในภาวะวิกฤติ (ภาวะน้ำท่วม, ภาวะน้ำแล้ง, คุณภาพน้ำ)	๑๗
๘. กระบวนการ และขั้นตอนในการบริหารจัดการสถานการณ์น้ำ	๑๘
๙. ปฏิทินการบริหารจัดการน้ำตามฤดูกาลของประเทศไทย	๒๕
๑๐. การสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์	๒๙
๑๐.๑ การประชาสัมพันธ์ก่อนการเกิดภัย	๒๙
๑๐.๒ การประชาสัมพันธ์ระหว่างเกิดภัย	๓๐
๑๐.๓ การประชาสัมพันธ์หลังเกิดภัย	๓๐
๑๑. การบริหารจัดการน้ำในช่วงวิกฤติ	๓๑
๑๑.๑ สถานการณ์น้ำเนื่องจากผลกระทบของพายุโซนร้อน “เซินติญ” (SONTINH)	๓๑
๑๑.๒ สถานการณ์น้ำเนื่องจากผลกระทบของพายุโซนร้อน “เบบินคา” (BEBINCA)	๓๔
๑๑.๓ สถานการณ์น้ำเนื่องจากผลกระทบของพายุโซนร้อน “ปาบึก”	๓๗

รายงานผลการดำเนินงาน ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ

๑. คำนำ

๑.๑ ความเป็นมา

ด้วยพายุซินติยาได้เคลื่อนตัวเข้าสู่ประเทศไทยในช่วงวันที่ ๑๙ - ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เกิดผลตกหนักในประเทศไทย มีพื้นที่น้ำท่วม ๒ จังหวัด ทำให้อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางมีปริมาณน้ำมากกว่าร้อยละ ๘๐ ของความจุ จำนวน ๓๔ แห่ง ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เพิ่มขึ้นเป็น ๕๗ แห่ง ณ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ จากสถานการณ์น้ำท่วมดังกล่าวประกอบกับอ่างเก็บน้ำที่มีความจุมากกว่า ๘๐% เพิ่มขึ้นจำนวนมากตั้งแต่ต้นฤดูฝน ประธานคณะกรรมการวิเคราะห์ฯ ได้สั่งการให้ สทช.ตั้งศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ (คำสั่งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ที่ ๒๑๖/๒๕๖๑ เรื่อง จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ) ปฏิบัติงาน ณ ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ (SWOC) กรมชลประทาน สามเสน กรุงเทพฯ เพื่อทำหน้าที่ อำนวยการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การติดตาม การวิเคราะห์แนวโน้ม การควบคุม กำกับ ดูแล และเพื่อ บูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการคาดการณ์ และบริหารจัดการน้ำ การแจ้งเตือนภัยและประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้ หน่วยงานที่ส่งเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงาน ประกอบด้วย กรมอุตุนิยมวิทยา สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยี อวกาศและภูมิสารสนเทศ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน และกรมประชาสัมพันธ์ เพื่อทำหน้าที่อำนวยการ วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำ

๑.๒ วัตถุประสงค์

การจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ เพื่อทำหน้าที่อำนวยการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การติดตาม การวิเคราะห์แนวโน้ม การควบคุม กำกับ ดูแล และเพื่อบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒. โครงสร้างศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ

๒.๑ โครงสร้าง

ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ จัดตั้งขึ้นโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ โดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๔๖/๒๕๖๐ เรื่อง การจัดตั้งสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๐ มีคำสั่งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ที่ ๒๑๖/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เรื่องจัดตั้ง “ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ” ตั้งแต่วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นมา ทั้งนี้ โครงสร้างศูนย์เฉพาะกิจฯ เป็นดังนี้

- รองเลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็น ผู้อำนวยการศูนย์ฯ
- ผู้แทนกรมอุตุนิยมวิทยา เป็น คณะทำงาน

๓. ผู้แทนสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร เป็น คณะทำงาน
๔. ผู้แทนกรมชลประทาน เป็น คณะทำงาน
๕. ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำ เป็น คณะทำงาน
๖. ผู้แทนการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็น คณะทำงาน
๗. ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เป็น คณะทำงาน
๘. ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็น คณะทำงาน
๙. ผู้แทนกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน เป็น คณะทำงาน
๑๐. ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ เป็น คณะทำงาน
๑๑. ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ เป็น คณะทำงานและเลขานุการ

ทั้งนี้ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นโฆษกศูนย์เฉพาะกิจฯ

๒.๒ การกิจ

ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ จัดตั้งขึ้นโดยมีภารกิจหลัก ดังนี้

๑. เพื่อดำเนินการเชิงป้องกันและไม่ให้เกิดความเสียหายอันเกิดจากน้ำทั้งลุ่มน้ำในประเทศและลุ่มน้ำระหว่างประเทศ
๒. เพื่อเป็นเอกภาพในการอำนวยการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การติดตาม การวิเคราะห์แนวโน้ม การควบคุม กำกับ ดูแล และสรุปเป็นข้อสั่งการ
๓. เพื่อบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

๓. การปฏิบัติงานของศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ

ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ ปฏิบัติการร่วมกันทุกวัน โดยเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน และวิเคราะห์สถานการณ์น้ำฝน น้ำท่า อ่างเก็บน้ำ และพื้นที่ประสบอุทกภัย โดยปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

๑. ประชุมคณะทำงานศูนย์เฉพาะกิจฯ ทุกวัน เวลา ๑๐.๐๐ น.
๒. จัดทำรายงาน “สรุปสถานการณ์น้ำประเทศไทย” เสนอผู้บริหารระดับประเทศ ทุกวัน เวลา ๐๗.๐๐ น.
๓. สรุปข่าวสั้นสถานการณ์น้ำประเทศไทย ทุกวัน เวลา ๑๐.๐๐ น.
๔. ประกาศศูนย์ฯ เพื่อแจ้งเตือนหน่วยงานในพื้นที่ประสบอุทกภัย กรณีเหตุการณ์รุนแรง
๕. บูรณาการข้อมูลน้ำ โดยตรวจสอบความถูกต้อง กรณีข้อมูลมีความผิดปกติ
๖. แลกเปลี่ยนสถานการณ์น้ำ ในกรณีเหตุรุนแรงและส่งผลในวงกว้าง
๗. หารื้อในประเด็นปัญหาของการบริหารข้อมูลและพัฒนาเครื่องมือเพื่อแก้ปัญหา
๘. แลกเปลี่ยนประชาสัมพันธ์สถานการณ์น้ำกับสื่อมวลชน

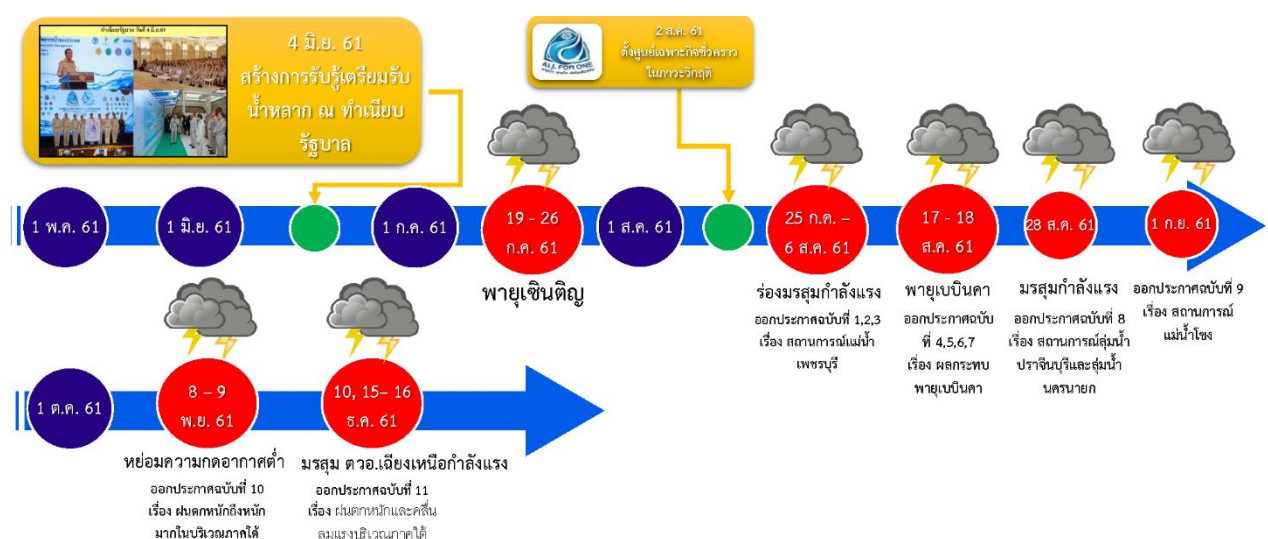
ในการประชุมคณะอนุกรรมการวิเคราะห์ติดตามสถานการณ์ และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมมีมติให้หน่วยงานต่างๆ ดำเนินการ จากข้อสั่งการดังกล่าว ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติได้นำนโยบายข้อสั่งการมาดำเนินการ ดังนี้

๒. อำนวยการบูรณาการร่วมกับกรมอุตุนิยมวิทยา และสสนก. จัดทำแผนที่คาดการณ์ปริมาณน้ำฝนล่วงหน้ารายเดือน “ONE MAP” สำหรับให้หน่วยงานนำไปใช้บริหารจัดการน้ำ และได้จัดทำแผนที่คาดการณ์น้ำราย ๑ วัน ๒ วัน และ ๓ วัน เป็นรายอำเภอ เพื่อใช้ในการคาดการณ์ปริมาณน้ำหลากได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔. เชื่อมโยงระบบเตือนภัยล่วงหน้าสำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย-ดินถล่ม (Early Warning) และประกาศพื้นที่
 ประสพภัยของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มาแสดงผลบนเว็บ เพื่อการติดตามสถานการณ์ได้ทันเหตุการณ์
 “waterinfo.onwr.go.th”

๖. สำรวจจัดทำฐานข้อมูลแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก เพื่อการบริหารจัดการน้ำต้นทุน
ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในคราวประชุมคณะกรรมการวิเคราะห์ติดตามสถานการณ์และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ ได้สรุปลำดับเหตุการณ์สภาพอากาศ รวมถึงพายุที่เกิดขึ้น ในช่วงปี ๒๕๖๑ ตามภาพต่อไปนี้

รายการ/กิจกรรม	หน่วย	เดือน							
		พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑. อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และกลาง มากกว่า ๘๐% (๔๕๔ แห่ง)	แห่ง	๖๐	๓๙	๓๔	๕๗	๘๘	๑๕๕	๑๘๖	๑๗๑
๒. พายุซินติญ	วัน			๑๙-๒๖ ก.ค.					
๓. ร่องมรสุมกำลังแรง	วัน			๒๕ ก.ค.-๖ ส.ค.					
๔. พายุเบบินคา	วัน				๑๗-๑๘ ส.ค.				
๕. หย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรง	วัน							๘-๙ พ.ย.	
๖. มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้กำลังแรง	วัน	-	-	๒๐	๒๒	๘	-	๓	๔
พื้นที่น้ำท่วม	จังหวัด			ภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ ตะวันออก				ภาคใต้	

๕. ผลการปฏิบัติงาน

ในช่วงระยะเวลาการเปิดศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ นอกจากการออกรายงานสรุปสถานการณ์น้ำรายวัน สรุปข่าวสั้น ออกประกาศแจ้งเตือน และการแถลงการณ์แล้ว ศูนย์เฉพาะกิจยังได้มีการบูรณาการข้อมูลฝน และ พัฒนาเครื่องมือ ONE MAP เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกการบริหารจัดการน้ำอีกด้วย

๕.๑ การบูรณาการข้อมูลฝน

เนื่องจากข้อมูลฝนที่ได้รับจาก ๒ หน่วยงาน คือ กรมอุตุนิยมวิทยา และ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (สสนก.) จะสอดคล้องและมีค่าใกล้เคียงกัน แต่ในการบริหารจัดการน้ำ จำเป็นต้องใช้ข้อมูลเดียวกัน ดังนั้น จึงมีการบูรณาการหน่วยงาน ๒ ทั้งสองให้ร่วมจัดทำแผนที่คาดการณ์ปริมาณฝนรายเดือนร่วมกัน ONE MAP เพื่อให้หน่วยงานปฏิบัตินำไปใช้บริหารจัดการน้ำ เช่น ประเมินปริมาณน้ำไหลเข้าเขื่อน น้ำในลำน้ำต่างๆ เป็นการล่วงหน้า

๕.๒ การพัฒนาเครื่องมือ ONE MAP

ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติได้อำนวยการบูรณาการข้อมูลน้ำประเทศไทยจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อใช้ข้อมูลร่วมกันในการวิเคราะห์และติดตามสถานการณ์น้ำ โดยการจัดทำเว็บไซต์ เว็บไซต์บูรณาการข้อมูลน้ำประเทศไทย “waterinfo.onwr.go.th” แสดงภาพรวมสถานการณ์น้ำประเทศไทยอภัพเทศสถานการณ์เป็นรายชั่วโมง โดย สสนก.เป็นผู้ดำเนินการพัฒนา ซึ่งเป็นการบูรณาการข้อมูลด้านสภาพภูมิอากาศ น้ำฝน ระดับน้ำในลำน้ำ รวมทั้งการคาดการณ์พยากรณ์ ไว้ในหน้าเว็บไซต์ ONE MAP ตามนโยบายพลเอกฉัตรชัย สาริกัลยะ รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการวิเคราะห์ติดตามสถานการณ์และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำประกอบด้วย

๑. ข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบัน (real time) ได้แก่

๑.๑ ปริมาณน้ำฝน จากการตรวจวัดของ กรมอุตุนิยมวิทยา กรมทรัพยากรน้ำ
กรมชลประทาน สสนก.

๑.๒ ระดับน้ำลำน้ำ จาก กฟผ. กรมชลประทาน สสนก.

๑.๓ อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ จาก กฟผ. กรมชลประทาน

๑.๔ คุณภาพน้ำ จาก การประปานครหลวง กรมควบคุมมลพิษ

๑.๕ พื้นที่ประสบภัยและพื้นที่ประกาศเขตอุทกภัย/ภัยแล้ง จาก ปภ.

๒. ข้อมูลคาดการณ์ ได้แก่

๒.๑ คาดการณ์เส้นทางการเคลื่อนตัวของพายุ จาก กรมอุตุนิยมวิทยา

๒.๒ คาดการณ์พื้นที่ฝนตกหนักล่วงหน้า กรมอุตุนิยมวิทยาและ สสนก.

๒.๓ คาดการณ์คลื่นลม จาก สสนก.

๒.๔ คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงเกิดน้ำหลากและดินโคลนถล่ม (กำลังพัฒนา) จาก กรมทรัพยากรน้ำ
กรมชลประทาน และสสนก.

ONE MAP นี้เป็นข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์และติดตามสถานการณ์ได้อย่างทันทั่วทั้งที่ และประชาชน
สามารถเข้าถึงข้อมูลและติดตามสถานการณ์น้ำร่วมกันได้ เว็บไซต์ waterinfo.onwr.go.th

๕.๓ ประกาศศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ จำนวน ๑๒ ฉบับ

ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ ดำเนินการประชุมหารือร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่มา
ปฏิบัติงานทุกวัน เพื่อติดตามและประเมินสถานการณ์น้ำฝน น้ำท่า อ่างเก็บน้ำ พื้นที่ประสบอุทกภัย พร้อม
ตรวจสอบและหาแนวทางการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ตลอดจนประกาศแจ้งเตือนหน่วยงานที่
รับผิดชอบ/เกี่ยวข้องให้ดำเนินการจัดการให้เกิดความเสียหายให้น้อยที่สุด รวมทั้งแจ้งเตือนประชาชนในพื้นที่ให้
รับทราบ ทั้งนี้ ศูนย์เฉพาะกิจฯออกประกาศ เตือนหน่วยงานและประชาชนให้เตรียมพร้อมเผชิญสถานการณ์ใน
ด้านต่างๆ ดังนี้

๑. อุทกภัยในลุ่มน้ำต่างๆ เช่น ลุ่มน้ำเพชรบุรี ลุ่มน้ำปราจีนบุรี ลุ่มน้ำนครนายก ลุ่มน้ำเจ้าพระยา
และลุ่มน้ำโขง
๒. เชื้อนที่มีน้ำล้นอาคารระบายน้ำล้นของเขื่อนต่างๆ เช่น เขื่อนแก่งกระจาน เขื่อนวชิราลงกรณ์
เขื่อนน้ำอูน เขื่อนขุนด่านปราการชล เขื่อนศรีนครินทร์
๓. ผลกระทบจากพายุเบบินคา ทำให้เกิดน้ำล้นตลิ่งในหลายแม่น้ำ

ประกาศศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ มีทั้งสิ้น ๑๒ ฉบับ แจ้งเตือนครอบคลุมพื้นที่ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ ดังนี้

๑. ฉบับที่ ๑/๒๕๖๑ สถานการณ์แม่น้ำเพชรบุรี (ลงวันที่ ๕ ส.ค. ๒๕๖๑)
๒. ฉบับที่ ๒/๒๕๖๑ สถานการณ์แม่น้ำเพชรบุรี (ลงวันที่ ๖ ส.ค. ๒๕๖๑)
๓. ฉบับที่ ๓/๒๕๖๑ สถานการณ์แม่น้ำเพชรบุรี (ลงวันที่ ๑๐ ส.ค. ๒๕๖๑)
๔. ฉบับที่ ๔/๒๕๖๑ สถานการณ์น้ำ (ลงวันที่ ๑๐ ส.ค. ๒๕๖๑)
๕. ฉบับที่ ๕/๒๕๖๑ สถานการณ์น้ำ (ลงวันที่ ๑๔ ส.ค. ๒๕๖๑)

๖. ฉบับที่ ๖/๒๕๖๑ สถานการณ์น้ำเนื่องจากผลกระทบจากพายุเบบินคา (ลงวันที่ ๑๖ ส.ค. ๒๕๖๑)
๗. ฉบับที่ ๗/๒๕๖๑ สถานการณ์น้ำเนื่องจากผลกระทบจากพายุเบบินคา (ลงวันที่ ๑๙ ส.ค. ๒๕๖๑)
๘. ฉบับที่ ๘/๒๕๖๑ สถานการณ์ลุ่มน้ำปราจีนบุรีและลุ่มน้ำนครนายก (ลงวันที่ ๒๘ ส.ค. ๒๕๖๑)
๙. ฉบับที่ ๙/๒๕๖๑ สถานการณ์น้ำแม่น้ำโขง (ลงวันที่ ๑ ก.ย. ๒๕๖๑)
๑๐. ฉบับที่ ๑/๒๕๖๒ สถานการณ์น้ำภาคใต้ (ลงวันที่ ๒ ม.ค. ๒๕๖๒)
๑๑. ฉบับที่ ๒/๒๕๖๒ สถานการณ์น้ำภาคใต้ (ลงวันที่ ๔ ม.ค. ๒๕๖๒)
๑๒. ฉบับที่ ๓/๒๕๖๒ สถานการณ์น้ำภาคใต้ (ลงวันที่ ๔ ม.ค. ๒๕๖๒)

๕.๔ กรอบโครงสร้างศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

ปัจจุบันประเทศไทยต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและนับวันทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะปัญหาวิกฤติน้ำ ซึ่งได้แก่ อุทกภัย ภัยแล้ง คุณภาพน้ำ การใช้ประโยชน์จากน้ำ การแย่งน้ำ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ยังขาดการบูรณาการความช่วยเหลือและไม่ได้มีการแก้ไขอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะที่ผ่านมามีปัญหาอุทกภัยเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนเป็นอันมาก การกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาในการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกัน และบรรเทาอุทกภัยที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ (ปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๙) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย มีเป้าประสงค์คือ เพื่อลดความเสียหายจากอุทกภัยของชุมชนเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ บรรเทาความเสียหาย และสนับสนุนการปรับตัวในพื้นที่เกษตร ลดความเสียหายจากดินโคลนถล่ม น้ำท่วมฉับพลัน ดังนั้นจึงต้องมีการบริหารจัดการน้ำในทุกมิติ กลไกการขับเคลื่อน การเชื่อมโยง เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมก่อนเกิด ซึ่งได้แก่ ปัญหาอุทกภัย ภายใต้พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ กับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องการบริหารจัดการน้ำ ดังนี้

๑. ด้านโครงสร้าง องค์กร และกลไกการจัดการปัญหาวิกฤติน้ำ

ในการบริหารจัดการน้ำจะต้องมีการกำหนด โครงสร้าง องค์กร กลไกการขับเคลื่อนซึ่งได้ ระเบียบข้อกฎหมายที่จะใช้ควบคุม กำกับ แก้ไข การบริหารจัดการน้ำ ซึ่งปัจจุบันได้แก่ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๑ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สทช.สำนักนายกรัฐมนตรี ๒๕๖๑ แผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำแห่งชาติ การเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงานทั้งหน่วยงานที่กำหนดนโยบายและหน่วยงานปฏิบัติในการบริหารจัดการน้ำ เมื่อเกิดปัญหาวิกฤติน้ำของประเทศไทย โดยประกอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่รับผิดชอบปฏิบัติงานด้านทรัพยากรน้ำหลายหน่วยงานในระดับต่าง ๆ ทั้งจากส่วนกลางและในพื้นที่ รวมถึงภาคีเครือข่ายชุมชนลุ่มน้ำ ซึ่งต้องร่วมกันปฏิบัติงานตั้งแต่ก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิดปัญหาวิกฤติน้ำ ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ ประเมิน คาดการณ์ การเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์ การแจ้งเตือนภัย การเผชิญเหตุการจัดการในภาวะฉุกเฉิน การให้ความช่วยเหลือและบรรเทาทุกข์ขณะเกิดเหตุการณ์ จนถึงขั้นฟื้นฟูผู้ประสบภัยและพื้นที่ภายหลังการเกิดภัย

๒. ด้านกระบวนการวางแผน และการสนับสนุน องค์ความรู้ ข้อมูล

เป็นกระบวนการตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การจัดทำแผน กิจกรรม งบประมาณ แนวทางมาตรการ ในขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการน้ำ การแก้ไขปัญหา น้ำวิกฤติ ตลอดจนกระบวนการพัฒนานวัตกรรม การจัดการองค์ความรู้ด้านทรัพยากรน้ำ การบูรณาการ ข้อมูล การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในกระบวนการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เช่น การ จัดหาระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ เทคโนโลยีสารสนเทศ สนับสนุนการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการ การแก้ไข

ปัญหา ให้สอดคล้องกับสถานการณ์น้ำ และเกิดการบูรณาการรับมือ การป้องกัน บรรเทา ปัญหาวิกฤติน้ำ อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบต่อไป

ดังนั้น นอกจากนโยบายที่ได้กำหนดสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาพรวมแล้วจำเป็นต้องมีการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติสำหรับการบริหารจัดการวิกฤติน้ำของประเทศไทยนั้นโดยเฉพาะในภาวะวิกฤติ จำเป็นต้องมีศูนย์กลางการบัญชาการหรือศูนย์ปฏิบัติการเฉพาะกิจเพื่อรับภาวะเหตุฉุกเฉินระดับต่างๆ รวมทั้งต้องมีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบช่วยการตัดสินใจให้กับผู้บัญชาการสถานการณ์หรือผู้อำนวยการสถานการณ์ และในมิติของผู้บัญชาการหรือผู้อำนวยการ ที่เป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจในปฏิบัติการ ประกอบด้วยการใช้เงื่อนไขใดในการตัดสินใจต่อสถานการณ์น้ำระหว่างเงื่อนไขด้านความพร้อม กำลังความสามารถ และความรุนแรงของสถานการณ์

๓. วัตถุประสงค์ของการตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

เพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำในระดับต่าง ๆ ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในกรณีเกิดวิกฤติน้ำจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิต สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือรัฐอย่างรุนแรง ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ อำนาจการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราว จนกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป

๔. โครงสร้างการบริหารจัดการและองค์ประกอบ ได้แก่

ให้จัดตั้งองค์กรปฏิบัติรับผิดชอบการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากน้ำและอุทกภัย ดังนี้

๔.๑ ระดับนโยบาย

๑) คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.)

มีหน้าที่พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนการป้องกันและแก้ไขภาวน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วมของคณะกรรมการลุ่มน้ำต่าง ๆ เพื่อบูรณาการการป้องกันและแก้ไขภาวน้ำท่วมระหว่างลุ่มน้ำ โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุในมาตรา ๙ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑

ในกรณีเกิดวิกฤติน้ำจนอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิต สัตว์ หรือพืช หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือรัฐอย่างรุนแรง ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการ อำนาจการแก้ไขปัญหาวิกฤติน้ำเป็นการชั่วคราว จนกว่าปัญหาวิกฤติน้ำจะผ่านพ้นไป ทั้งนี้ ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งและสนับสนุนการปฏิบัติงาน ซึ่งคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้มีคำสั่งแต่งตั้ง

๑.๑) คณะกรรมการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

ลำดับ	องค์ประกอบ	ตำแหน่ง
(๑)	นายกรัฐมนตรี	ผู้บัญชาการ
(๒)	รองนายกรัฐมนตรี	รองผู้บัญชาการ
(๓)	เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	กรรมการ
(๔)	ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ

(๕)	ปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
(๖)	ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
(๗)	ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	กรรมการ
(๘)	ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กรรมการ
(๙)	ปลัดกระทรวงพลังงาน	กรรมการ
(๑๐)	ผู้บัญชาการกองทัพอากาศ	กรรมการ
(๑๑)	อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	กรรมการ
(๑๒)	รองเลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการ
(๑๓)	ข้าราชการในสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติจำนวนไม่เกิน ๒ คน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
อำนาจหน้าที่		
(๑)	เพื่อดำเนินการเชิงป้องกันและไม่ให้เกิดความเสียหายอันเกิดจากน้ำทั้งลุ่มน้ำในประเทศและลุ่มน้ำระหว่างประเทศ	
(๒)	เพื่อเป็นเอกภาพในการอำนวยการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การติดตาม การวิเคราะห์แนวโน้ม การควบคุม กำกับ ดูแล และสรุปเป็นข้อสั่งการ	
(๓)	เพื่อบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ	

๑.๒) คณะกรรมการอำนวยการศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

ลำดับ	องค์ประกอบ	ตำแหน่ง
(๑)	เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	ผู้บัญชาการ
(๒)	รองเลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	รองผู้บัญชาการ
(๓)	อธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา	กรรมการ
(๔)	อธิบดีกรมชลประทาน	กรรมการ
(๕)	อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ	กรรมการ
(๖)	อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	กรรมการ
(๗)	อธิบดีกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน	กรรมการ
(๘)	อธิบดีกรมการประชาสัมพันธ์	กรรมการ
(๙)	ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	กรรมการ
(๑๐)	ผู้อำนวยการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)	กรรมการ
(๑๑)	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ	กรรมการ
(๑๒)	ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการ
(๑๓)	ข้าราชการในสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติจำนวนไม่เกิน ๒ คน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
อำนาจหน้าที่		
(๑)	เพื่ออำนวยการการเชิงป้องกันและไม่ให้เกิดความเสียหายอันเกิดจากน้ำทั้งลุ่มน้ำในประเทศและลุ่มน้ำระหว่างประเทศให้แก่ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ	

(๒)	เพื่ออำนวยการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การติดตาม การวิเคราะห์แนวโน้ม การควบคุม กำกับดูแล และสรุปเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจสนับสนุนต่อศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ ๒.๑) ภาวะปกติ ประสานงานและบูรณาการข้อมูลและการปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒.๒) ภาวะใกล้เกิดภัย เตรียมการติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องและประเมินสถานการณ์ ๒.๓) ภาวะเกิดภัย อำนวยการและบูรณาการประสานการปฏิบัติในการตัดสินใจเพื่อบริหารจัดการน้ำและยกระดับสถานการณ์ กรณีมีแนวโน้มสถานการณ์เข้าขั้นรุนแรง หรือวิกฤติ
อำนาจหน้าที่	
(๓)	จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติส่วนหน้า ณ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค หรือพื้นที่อื่นที่เหมาะสม สำหรับเป็นศูนย์กลางบริหารจัดการอุทกภัย

๒) ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ

ดำเนินการให้มีศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในกรณีจำเป็นฉุกเฉิน เพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำ ตามข้อ ๑ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานทรัพยากรน้ำ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๖๑ โดยมีคำสั่ง สำนักงานทรัพยากรน้ำ ที่ ๒๖๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ

ลำดับ	องค์ประกอบ	ตำแหน่ง
(๑)	รองเลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	ประธาน
(๒)	ผู้แทนกรมอุตุนิยมวิทยา	คณะทำงาน
(๓)	ผู้แทนกรมชลประทาน	คณะทำงาน
(๔)	ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำ	คณะทำงาน
(๕)	ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	คณะทำงาน
(๖)	ผู้แทนการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
(๗)	ผู้แทนกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน	คณะทำงาน
(๘)	ผู้แทนกรมการประชาสัมพันธ์	คณะทำงาน
(๙)	ผู้แทนสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)	คณะทำงาน
(๑๐)	ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ	คณะทำงาน
(๑๑)	ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ	คณะทำงานและเลขานุการ
(๑๒)	ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการลุ่มน้ำ	โฆษกศูนย์เฉพาะกิจฯ
อำนาจหน้าที่		
(๑)	เพื่ออำนวยการการเชิงป้องกันและไม่ให้เกิดความเสียหายอันเกิดจากน้ำทั้งลุ่มน้ำ	
(๒)	เพื่ออำนวยการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การติดตาม การวิเคราะห์แนวโน้ม การควบคุม กำกับดูแล และสรุปเป็นข้อสั่งการ สนับสนุนต่อศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ	
(๓)	เพื่อบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ	
(๔)	จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติส่วนหน้า ณ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค หรือพื้นที่อื่นที่เหมาะสม สำหรับเป็นศูนย์กลางบริหารจัดการอุทกภัย	

๓) ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ

มีอำนาจหน้าที่ ตามข้อ ๑๑ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานทรัพยากรน้ำ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๖๑

(๑) ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ และคาดการณ์ข้อมูลอากาศ รวมทั้งพยากรณ์สถานการณ์น้ำเพื่อสนับสนุนการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

(๒) วิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาระบบคลังข้อมูลบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ กำหนดมาตรฐานข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำและเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและการตัดสินใจของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

(๓) เป็นศูนย์อำนวยการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เพื่อติดตาม เฝ้าระวังป้องกัน และเตือนภัยสถานการณ์น้ำ

(๔) ติดตามและจัดทำรายงานสถานการณ์น้ำของประเทศ

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ

มอบหมาย

ทั้งนี้ ตามข้อ ๖ กฎกระทรวงฯ ปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และบูรณาการข้อมูล มีการปฏิบัติงานติดตามประเมิน วิเคราะห์ข้อมูล ทั้งในภาวะปกติ และในภาวะวิกฤติเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ

๖. สรุปสถานการณ์น้ำและมาตรการ

๖.๑ สภาพอากาศ

ช่วงฤดูฝน ประเทศไทยเข้าสู่ฤดูฝน ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ นอกจากนี้ ปริมาณฝนในปี ๒๕๖๑ จะใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมาหรือน้อยกว่าเล็กน้อย โดยไม่เกิดน้ำท่วมใหญ่ แต่จะมีปัญหาในพื้นที่ของภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลางตอนบน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือบางพื้นที่ที่ต้องเฝ้าระวังในเรื่องของพายุหมุนเขตร้อน ซึ่งอาจมีพายุเข้ามาทางภาคใต้ในช่วงปลายฤดูฝนปี ๒๕๖๑ ประเทศไทยจะได้รับผลกระทบจากพายุหมุนเขตร้อน ๑ ลูก

เดือนสิงหาคม พายุโซนร้อน “เบบินคา” (BEBINCA, ๑๘๑๖) ได้เคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทย บริเวณจังหวัดน่านและเชียงราย ในช่วงเช้ามืดของวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ ฝนตกมากบริเวณภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย

เดือนกันยายน กลางเดือนยังได้รับอิทธิพลจากพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนเข้าใกล้ประเทศไทยจำนวน ๒ ลูก คือ พายุโซนร้อน “บาร์จัต (BARIJAT, ๑๘๒๓)” ที่เคลื่อนผ่านประเทศเวียดนามตอนบนเข้ามาสลายตัวบริเวณประเทศลาว ช่วงเวลา วันที่ ๑๓ มีผลต่อบริเวณภาคเหนือของประเทศไทย และได้ฝน “มังคุด (MANGKHUT, ๑๘๒๒)” วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๑ เกิดบริเวณทะเลจีนใต้ตอนบนได้เคลื่อนขึ้นฝั่งทางตอนใต้ของประเทศจีนที่เมืองเจียง เหมิน มณฑลกว่างตุงในช่วงเย็นของวันที่ ๑๖ ก.ย. จากนั้นพายุนี้ได้เคลื่อนตัวลึกเข้าไปในแผ่นดินแล้วอ่อนกำลังลงเป็นพายุโซนร้อน และพายุดีเปรสชันตามลำดับ ก่อนจะอ่อนกำลังลงเป็นหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงปกคลุมบริเวณมณฑลยูนนาน ประเทศจีนในช่วงเช้าของวันที่ ๑๘ ก.ย.และสลายตัวไปในเวลาต่อมา ส่งผลกระทบประเทศไทย ฝนตกทั่วประเทศ

เดือนตุลาคม เป็นช่วงเปลี่ยนฤดูกาล เป็นช่วงเปลี่ยนแปลงจากฤดูฝนเข้าสู่ฤดูหนาวเดือน ลักษณะอากาศจะแปรปรวน โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีฝนฟ้าคะนองในหลายพื้นที่ และอากาศจะเริ่มเย็นลงเป็นระยะๆ จากนั้น ปริมาณฝนจะลดลงอีก และจะมีอากาศหนาวเย็นในตอนเช้า ส่วนภาคใต้ ยังคงมีฝนชุกหนาแน่นต่อไป

สรุป ในช่วงฤดูฝนปี ๒๕๖๑ นี้ ประเทศไทยมีการกระจายตัวของฝนไม่สม่ำเสมอ ในบางพื้นที่ที่มีปริมาณฝนมาก โดยเฉพาะพื้นที่ชายขอบประเทศ ได้แก่ ภาคเหนือตอนบน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ภาคตะวันตก และภาคใต้ตอนบนฝั่งตะวันตก ในขณะที่พื้นที่ด้านในของประเทศกลับมีฝนตกน้อยกว่าปกติ ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และภาคเหนือตอนล่าง ส่งผลให้การบริหารจัดการน้ำมีความยุ่งยากขึ้น เนื่องจากความซับซ้อนของปัญหา ทั้งด้านน้ำท่วมในพื้นที่หนึ่งและน้ำแล้งในอีกพื้นที่หนึ่ง

๖.๒ อ่างเก็บน้ำ

ประเทศไทยอยู่ในช่วงฤดูน้ำหลาก มีปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างเก็บน้ำเพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่อง ตั้งแต่กลางเดือนกรกฎาคมมีฝนตกมากในหลายพื้นที่ของประเทศไทยจากอิทธิพลของลมมรสุมและพายุโซนร้อนที่พัดผ่าน ปริมาณน้ำไหลเข้าเขื่อนในประเทศไทยสูงขึ้นในหลายพื้นที่ โดย ศูนย์เฉพาะกิจฯ ได้บูรณาการข้อมูลการบริหารจัดการน้ำจากอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ เพื่อใช้ข้อมูลร่วมกันในการวิเคราะห์และติดตามสถานการณ์น้ำ

จากสถานการณ์เกิดฝนตกหนักในประเทศไทยตั้งแต่กลางเดือนกรกฎาคม ทำให้อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางในประเทศไทยมีความจุมากกว่า ๘๐% เพิ่มขึ้นจากวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ จาก ๓๔ แห่ง เป็น ๕๗ แห่ง ในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ที่มีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นสูง ได้แก่

อ่างเก็บน้ำเขื่อนน้ำอูน มีปริมาณน้ำมากกว่า Upper Rule Curve (URC) และมากกว่า ๘๐% ตั้งแต่ปลายเดือนกรกฎาคม (วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑) ถึงปลายเดือนกันยายน ปริมาณน้ำสูงสุด ๑๑๐.๔๕% วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑

อ่างเก็บน้ำเขื่อนแก่งกระจาน มีปริมาณน้ำมากกว่า URC และมากกว่า ๘๐% ตั้งแต่ปลายเดือนกรกฎาคม (วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑) ถึงเดือนตุลาคม ปริมาณน้ำสูงสุด ๑๐๙.๔๔% วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

อ่างเก็บน้ำเขื่อนศรีนครินทร์ มีปริมาณน้ำมากกว่า ๘๐% ตั้งแต่ปลายเดือนกรกฎาคม (วันที่ ๒๐ กรกฎาคม) แต่ยังไม่มากกว่า URC จนกระทั่ง ๑ กันยายน ๒๕๖๑ จึงมีปริมาณน้ำมากกว่า Upper Rule Curve (URC) และมากกว่า ๘๐% จนกระทั่งถึงปลายเดือนกันยายน ปริมาณน้ำสูงสุด ๙๑.๘๙% วันที่ ๑๘ -๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

อ่างเก็บน้ำเขื่อนวชิราลงกรณ มีปริมาณน้ำมากกว่า URC (วันที่ ๒๓ กรกฎาคม) แต่ยังไม่มากกว่า ๘๐% จนกระทั่งวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ จึงมีปริมาณน้ำมากกว่า Upper Rule Curve (URC) และมากกว่า ๘๐% จนกระทั่งถึงปลายเดือนกันยายน ปริมาณน้ำสูงสุด ๙๕.๔๒% วันที่ ๗-๘ กันยายน ๒๕๖๑

นอกจากนั้น ยังมีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่ต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดในช่วงปลายเดือนสิงหาคม เป็นต้นมา ได้แก่ **อ่างเก็บน้ำเขื่อนขุนด่านปราการชล** ปริมาณน้ำสูงสุด ๑๐๐.๐๖% วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๑และ **อ่างเก็บน้ำเขื่อนปารณบุรี** เนื่องจากมีร่องมรสุมพาดผ่านประเทศเมียนมาร์ ประเทศลาวตอนบน และเวียดนาม ประกอบกับ

มรสุมตะวันตกเฉียงใต้กำลังปานกลางถึงค่อนข้างแรงพัดปกคลุมประเทศไทยและอ่าวไทย ทำให้มีฝนตกหนาแน่นตลอดช่วงปลายเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน

ในการบริหารจัดการน้ำในอ่างเก็บน้ำ ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ ภายใต้การกำกับของ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้มีข้อสั่งการให้เร่งการระบายน้ำเพื่อลดระดับน้ำในเขื่อนที่มีน้ำเกิน ๘๐% หรือเกิน URC ให้กลับเข้าสู่เกณฑ์ควบคุมโดยเร็ว โดยให้คำนึงถึงผลกระทบทางด้านท้ายน้ำด้วย เพื่อบริหารความเสี่ยงรองรับสถานการณ์ฝนที่ตกเหนืออ่างเก็บน้ำตลอดช่วงฤดูฝน ซึ่งรวมถึงอ่างขนาดกลางและขนาดเล็ก ที่มีปริมาณน้ำเต็มความจุด้วย โดยในการระบายน้ำต้องประสานแจ้งจังหวัด และหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ให้ทราบ

มาตรการที่ใช้และการดำเนินงานที่แตกต่างโดดเด่น

๑. การบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำ ในการดำเนินงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ติดตามเฝ้าระวังปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำอย่างใกล้ชิด โดยศูนย์เฉพาะกิจฯ ได้กำหนดเงื่อนไขในการระบายน้ำจากอ่างเก็บน้ำที่มีความเสี่ยงจากการพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายปัจจัย (Multi criteria) ปัจจัยดังกล่าว ประกอบด้วย

- อ่างเก็บน้ำที่มีความจุ มากกว่า upper rule curve
- อ่างเก็บน้ำที่มีความจุ มากกว่า ๘๐%
- ความสามารถในการระบายของลำน้ำท้ายอ่างเก็บน้ำ ซึ่งสัมพันธ์กับระยะเวลาการไหลของน้ำที่ระบายจากอ่างเก็บน้ำ
- ความจุของอ่างเก็บน้ำกับปริมาณน้ำท่ารายปี
- ศักยภาพการระบายน้ำของอาคารระบายน้ำของอ่างเก็บน้ำที่มีอยู่
- ลักษณะพื้นที่ท้ายอ่างเก็บน้ำที่จะได้รับผลกระทบ
- ปริมาณฝนสะสม ๑ วัน ๒ วัน และ ๓ วัน กับสถิติย้อนหลัง ๕-๑๐ ปี
- กำหนดจุดเฝ้าระวังด้านเหนือและด้านท้ายอ่างเก็บน้ำ

๒. มีการบูรณาการด้านข้อมูลกันหลายหน่วยงาน ทั้งส่วนกลางที่เป็นผู้กำหนดนโยบาย และการดำเนินงานตรวจสอบภาคสนามจากหน่วยงานปฏิบัติที่ปฏิบัติงานร่วมกันอย่างรวดเร็ว ทำให้ข้อมูลหลายประเด็นมีความชัดเจนขึ้น เช่น ระดับตลิ่ง ความสามารถในการระบายน้ำของลำน้ำ ณ จุดเฝ้าระวัง ทิศทางการไหลของน้ำ เป็น รวมถึงให้ความสำคัญการติดตาม หรือ ประเมินผลการพร่องน้ำจากอ่างเก็บน้ำอย่างใกล้ชิดต่อเนื่อง โดยกำหนดมาตรการให้คำนึงถึงผลกระทบทางด้านท้ายน้ำมากขึ้น

๓. ในการประเมินน้ำท่าไหลเข้าอ่างเก็บน้ำนอกจากพิจารณาจากสถิติที่เคยเกิดแล้วยังพิจารณาจากการคาดการณ์ปริมาณฝน (การคาดการณ์ของกรมอุตุนิยมวิทยาและสสท.) ร่วมพิจารณาด้วย

๔. ให้ความสำคัญกับอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการเฝ้าระวังด้านความมั่นคงปลอดภัยของอ่างเก็บน้ำ โดยเฉพาะสำหรับอ่างเก็บน้ำที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงหรือมีปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำมาก

๕. มีกระบวนการในการแจ้งให้ประชาชนทางด้านท้ายน้ำ ที่อาจได้รับผลกระทบจากการพร่องน้ำจากอ่างเก็บน้ำ หรือจากปริมาณฝนที่ตกในพื้นที่ เป็นการล่วงหน้าทำให้ประชาชนเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์น้ำได้ทันต่อเหตุการณ์ ลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้

ปัญหา อุปสรรค ความท้าทาย

๑. ข้อมูลปริมาณน้ำในลำน้ำและในอ่างเก็บน้ำ กว่าที่ศูนย์เฉพาะกิจจะได้รับล่าช้า ใช้เวลานาน ผ่านลำดับขั้นขึ้นมาหลายชั้น ทำให้เวลาในการประมวลผลเพื่อการตัดสินใจดำเนินการมีน้อย หรือไม่ทันการณ์

๒. การพร่องน้ำในอ่างเก็บน้ำ มีอุปสรรคเรื่องความสามารถในการระบายของอาคารและความพร้อมของอุปกรณ์ ทำให้ไม่สามารถพร่องน้ำจากอ่างเก็บน้ำได้ตามกรอบเวลาที่วางแผนไว้ได้ ทำให้การบริหารจัดการน้ำในอ่างเก็บน้ำมีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น ในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ได้เร่งระบายน้ำโดยใช้อุปกรณ์เสริม เช่น กาลักน้ำ เครื่องผลักดันน้ำเพื่อเพิ่มศักยภาพในการระบายน้ำ

๓. การคาดการณ์ปริมาณน้ำไหลลงอ่างเก็บน้ำ มีข้อจำกัด ในเรื่องข้อมูลฝนที่ไม่ครอบคลุม เทคนิควิธี ที่ใช้ยังต้องมีการพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสม แม่นยำขึ้น แม้ว่าจะอยู่บนข้อจำกัดของข้อมูลที่มี

๔. สิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์ที่ดินที่ปรับเปลี่ยนไป ทักษะและความคาดหวังของประชาชน ส่งผลต่อแนวคิดในการบริหารจัดการน้ำที่อาจจะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบในการดำเนินงาน ทั้งในมิติของการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน ตั้งแต่การให้ข้อมูล ข่าวสาร การสร้างการรับรู้ การให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จนกระทั่งถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบอาคารชลศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เทคนิค วิธีการพยากรณ์และการคาดการณ์ปริมาณน้ำ ซึ่งต้องมีการศึกษาพัฒนาต่อไป

๕. หน่วยงานปฏิบัติยังคำนึงถึงประโยชน์ขององค์กรเป็นลำดับแรก ยังไม่ปฏิบัติตามข้อสรุปหรือข้อสั่งการของศูนย์เฉพาะกิจอย่างเคร่งครัด

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีกระบวนการคาดการณ์ inflow เข้าอ่างเก็บน้ำที่แม่นยำ สำหรับอ่างเก็บน้ำทุกแห่ง
๒. อาศัยเครือข่าย social ในการให้ข้อมูลด้านน้ำมากขึ้น
๓. กำหนดกรอบแนวคิดการบริหารจัดการน้ำเพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นหลัก ส่วนผลประโยชน์ขององค์กรเป็นรอง

๖.๓ น้ำท่า

ตลอดเดือนกรกฎาคม-เดือนตุลาคม ประเทศไทยมีร่องมรสุมพาดผ่านประเทศไทย ประกอบกับอิทธิพลจากพายุ เชนติญ เบบินคา และมังคุด ส่งผลให้ประเทศไทยมีฝนตกอย่างต่อเนื่อง ทำให้ปริมาณน้ำในแม่น้ำมีระดับสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยตรวจพบระดับน้ำล้นตลิ่งในในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก และภาคใต้ ดังนี้

๑. ภาคเหนือ มีระดับน้ำสูงกว่าระดับตลิ่งในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ ในแม่น้ำน่าน จ.น่าน และแม่น้ำป่าสักชลสิทธิ์ จ.เพชรบูรณ์ และจ.ลพบุรี
๒. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีระดับน้ำสูงกว่าระดับตลิ่งในแม่น้ำโขง จ.หนองคาย มุกดาหาร และจ.อุบลราชธานี ในลำน้ำอูน และลำน้ำก่า จ.สกลนคร แม่น้ำสงคราม จ.สกลนคร และจ.บึงกาฬ
๓. ภาคตะวันตก มีระดับน้ำสูงกว่าระดับตลิ่งในแม่น้ำเพชรบุรี จ.เพชรบุรี แม่น้ำแควน้อย จ.กาญจนบุรี

๔. ภาคตะวันออก มีระดับน้ำสูงกว่าระดับตลิ่งในแม่น้ำนครนายก จ.นครนายก แม่น้ำปราจีนบุรี จ.ปราจีนบุรี และแม่น้ำบางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา

๕. ภาคใต้ มีระดับน้ำสูงกว่าระดับตลิ่งในแม่น้ำตาปี และคลองอิปัน จ.สุราษฎร์ธานี

ทั้งนี้ รายละเอียดสถานการณ์น้ำท่าในแต่ละเดือน มีดังนี้

เดือนกรกฎาคม

ภาคเหนือ - แม่น้ำสายหลักอยู่ในเกณฑ์น้ำปกติ

แม่น้ำปิง ระดับสูงสุด ๐.๙๒ ม. ๒๐.๔๔% (สถานี P.๗๕ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ วันที่ ๒ ก.ค. ๒๕๖๑)

แม่น้ำวัง ระดับสูงสุด ๑.๒๒ ม. ๒๓.๔๖% (สถานี W.๑C อ.เมือง จ.ลำปาง วันที่ ๓๐ ก.ค. ๖๑)

แม่น้ำน่าน ระดับสูงสุด ๖.๑๑ ม. ๘๗.๒๘% (สถานี N.๑ อ.เมือง จ.น่าน วันที่ ๒๓ ก.ค. ๖๑)

แม่น้ำยม ระดับสูงสุด ๔.๙๐ ม. ๖๖.๒๑% (สถานี Y.๔ อ.เมือง จ.สุโขทัย วันที่ ๒๗ ก.ค. ๖๑)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - แม่น้ำสายหลักอยู่ในเกณฑ์น้ำมาก

แม่น้ำโขง ระดับสูงสุด ๑๑.๙ ม. ๙๑.๕๓% (สถานี Kh.๑๖B อ.เมือง จ.นครพนม วันที่ ๓๑ ก.ค. ๖๑)

แม่น้ำชี ระดับสูงสุด ๗.๒๙ ม. ๗๔.๓๘% (สถานี E.๑๘ อ.ทุ่งเขาหลวง จ.ร้อยเอ็ด วันที่ ๒๔ ก.ค. ๖๑)

แม่น้ำมูล ระดับสูงสุด ๓.๕๑ ม. ๗๐.๒๐% (สถานี M.๑๘๔ อ.พิมาย จ.นครราชสีมา วันที่ ๕ ก.ค. ๖๑)

แม่น้ำสงคราม ระดับสูงสุด ๑๒.๒๓ ม. ๙๐.๕๙% (สถานี Kh.๙๘ อ.เซกา จ.บึงกาฬ วันที่ ๓๑ ก.ค. ๖๑)

แม่น้ำอุบล ระดับสูงสุด ๑๓.๐๐ ม. ๙๒.๘๗ % (สถานี KH.๕๕ อ.ศรีสงคราม จ.นครพนม วันที่ ๓๑ ก.ค. ๖๑)

แม่น้ำยัง ระดับสูงสุด ๙.๔๘ ม. ๑๐๗.๗๓ % (สถานี E.๙๒ อ.เสลภูมิ จ.ร้อยเอ็ด วันที่ ๒๘ ก.ค. ๖๑)

ช่วงเวลาน้ำล้นตลิ่งตั้งแต่วันที่ ๑๔-๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และ ๒๗-๒๘ ก.ค. ๒๕๖๑

ภาคกลางและตะวันตก - แม่น้ำสายหลักอยู่ในเกณฑ์น้ำปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา ระดับสูงสุด ๑๙.๙๐ ม. ๗๕.๙๕% (สถานี C๒ อ.เมือง จ.นครสวรรค์ วันที่ ๔ ก.ค. ๖๑)

แม่น้ำป่าสัก ระดับสูงสุด ๒๒.๕๐ ม. ๗๑.๕๑% (สถานี S.๒๘ อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี วันที่ ๓๐ ก.ค. ๖๑)

แม่น้ำแควน้อย ระดับสูงสุด ๓.๘๘ ม. ๗๐.๕๔% (สถานี K๓๕A อ.เมือง จ.กาญจนบุรี วันที่ ๒๙ ก.ค. ๖๑)

แม่น้ำแควใหญ่ ระดับสูงสุด ๑.๑๒ ม. ๑๙.๓๗% (สถานี P.๒A อ.เมือง จ.ตาก วันที่ ๑๒ ก.ค. ๖๑)

แม่น้ำเพชรบุรี ระดับสูงสุด ๔.๐๖ ม. ๖๑.๕๑% (สถานี B.๙ อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี วันที่ ๒๗ ก.ค. ๖๑)

ภาคใต้ - แม่น้ำสายหลักอยู่ในเกณฑ์น้ำปกติ

แม่น้ำปารณบุรี ระดับสูงสุด ๓.๕๔ ม. ๓๙.๐๒% (สถานี Kgt.๑๕a อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี วันที่ ๓๐ ก.ค. ๖๑)

แม่น้ำตาปี ระดับน้ำสูงสุด ๙.๓๖ ม. ๘๐.๐% (สถานี X.๓๗A อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี วันที่ ๒๒ ก.ค.๖๑)

เดือนสิงหาคม

ภาคเหนือ - แม่น้ำสายหลักอยู่ในเกณฑ์น้ำปกติ

แม่น้ำปิง ระดับสูงสุด ๒.๖๗ ม. ๕๙.๓๓% (สถานี P.๗๕ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ วันที่ ๑๙ ส.ค. ๖๑)

แม่น้ำวัง ระดับสูงสุด ๐.๗๖ ม. ๑๔.๖๑% (สถานี W.๑C อ.เมือง จ.ลำปาง วันที่ ๒๐ ส.ค. ๖๑)

แม่น้ำน่าน ระดับสูงสุด ๘.๒๙ ม. ๑๑๘.๔๒% (สถานี N.๑ อ.เมือง จ.น่าน วันที่ ๑๘ ส.ค. ๖๑)

ช่วงเวลาน้ำล้นตลิ่งตั้งแต่วันที่ ๑๘ ส.ค. ๖๑ ถึง ๑๙ ส.ค. ๖๑

แม่น้ำยม ระดับสูงสุด ๕.๕๐ ม. ๗๕.๐๐% (สถานี Y.๔ อ.เมือง จ.สุโขทัย วันที่ ๒๓ ส.ค. ๖๑)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - แม่น้ำสายหลักอยู่ในเกณฑ์น้ำมาก

แม่น้ำโขง ระดับสูงสุด ๑๒.๘๔ ม.๘๘.๗๖% (สถานี Kh.๑๖B อ.เมือง จ.นครพนม วันที่ ๓๑ ส.ค. ๖๑)

แม่น้ำชี ระดับสูงสุด ๗.๕๒ ม. ๗๖.๗๓ % (สถานี E.๑๘ อ.ทุ่งเขาหลวง จ.ร้อยเอ็ด วันที่ ๖-๗ ส.ค. ๖๑)

แม่น้ำมูล ระดับสูงสุด ๓.๕๒ ม. ๗๐.๔๐ % (สถานี M.๑๘๔ อ.พิมาย จ.นครราชสีมา วันที่ ๓๑ ส.ค. ๖๑)

แม่น้ำสงคราม ระดับสูงสุด ๑๔.๒๙ ม. ๑๐๕.๘๕% (สถานี Kh.๘๘ อ.เซกา จ.บึงกาฬ วันที่ ๓๑ ส.ค. ๖๑)

ช่วงเวลาน้ำล้นตลิ่งตั้งแต่วันที่ ๒๒ ส.ค. ๖๑ ถึง ๓๑ ส.ค. ๖๑

แม่น้ำอุบล ระดับสูงสุด ๑๔.๘๕ ม. ๑๐๖.๐๙% (สถานี KH.๕๕ อ.ศรีสงคราม จ.นครพนม วันที่ ๓๑ ส.ค. ๖๑)

ช่วงเวลาน้ำล้นตลิ่งตั้งแต่วันที่ ๒๔ ส.ค. ๖๑ ถึง ๓๑ ส.ค. ๖๑

แม่น้ำยัง ระดับสูงสุด ๑๑.๑๕ ม. ๑๒๖.๗๐ % (สถานี E.๙๒ อ.เสลภูมิ จ.ร้อยเอ็ด วันที่ ๑ ส.ค. ๖๑)

ช่วงเวลาน้ำล้นตลิ่งตั้งแต่วันที่ ๑-๖ ส.ค. ๖๑ และ ๒๕-๒๘ ส.ค. ๖๑

ภาคกลางและตะวันตก - แม่น้ำสายหลักอยู่ในเกณฑ์น้ำปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา ระดับสูงสุด ๒๑.๑๔ ม. ๘๐.๖๘% (สถานี C๒ อ.เมือง จ.นครสวรรค์ วันที่ ๓๑ ส.ค. ๖๑)

แม่น้ำป่าสัก ระดับสูงสุด ๒๔.๕๓ ม. ๗๗.๙๗% (สถานี S.๒๘ อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี วันที่ ๓๑ ส.ค. ๖๑)

แม่น้ำแควน้อย ระดับสูงสุด ๔.๗๑ ม. ๘๕.๖๓% (สถานี Km๕A อ.เมือง จ.กาญจนบุรี วันที่ ๒๓ ส.ค. ๖๑)

แม่น้ำแควใหญ่ ระดับสูงสุด ๐.๙๙ ม. ๑๗.๑๒% (สถานี P.๒A อ.เมือง จ.ตาก วันที่ ๒ ส.ค. ๖๑)

แม่น้ำเพชรบุรี ระดับสูงสุด ๕.๘๓ ม. ๘๘.๓๓% (สถานี B.๙ อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี วันที่ ๒๑ ส.ค. ๖๑)

ภาคใต้ - แม่น้ำสายหลักอยู่ในเกณฑ์น้ำมาก

แม่น้ำปราณบุรี ระดับสูงสุด ๕.๓๘ ม. ๕๙.๓% (สถานี Kgt.๑๕a อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี วันที่ ๙ ส.ค. ๖๑)

แม่น้ำตาปี ระดับน้ำสูงสุด ๑๐.๔ ม. ๘๘.๘๙% (สถานี X.๓๗A อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี วันที่ ๑๓ ส.ค. ๖๑)

เดือนกันยายน

ภาคเหนือ - แม่น้ำสายหลักอยู่ในเกณฑ์น้ำปกติ

แม่น้ำปิง ระดับสูงสุด ๑.๔๓ ม. ๓๑.๗๘ % (สถานี P.๗๕ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ วันที่ ๑๑ ก.ย. ๖๑)

แม่น้ำวัง ระดับสูงสุด ๐.๑๕ ม. ๒.๘๘ % (สถานี W.๑C อ.เมือง จ.ลำปาง วันที่ ๑๓ ก.ย. ๖๑)

แม่น้ำน่าน ระดับสูงสุด ๕.๑๗ ม. ๗๓.๘๕% (สถานี N.๑ อ.เมือง จ.น่าน วันที่ ๕ ก.ย. ๖๑)

แม่น้ำยม ระดับสูงสุด ๕.๖๘ ม. ๗๖.๗๖% (สถานี Y.๔ อ.เมือง จ.สุโขทัย) วันที่ ๒๓ ก.ย. ๖๑

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - แม่น้ำสายหลักอยู่ในเกณฑ์น้ำมาก

แม่น้ำโขง ระดับสูงสุด ๑๒.๘๒ ม. ๘๘.๖๒% (สถานี Kh.๑๖B อ.เมือง จ.นครพนม วันที่ ๑ ก.ย. ๖๑)

แม่น้ำชี ระดับสูงสุด ๖.๙๕ ม. ๗๐.๙๒% (สถานี E.๑๘ อ.ทุ่งเขาหลวง จ.ร้อยเอ็ด วันที่ ๑๔ ก.ย. ๖๑)

แม่น้ำมูล ระดับสูงสุด ๔.๒๒ ม. ๘๔.๔๐% (สถานี M.๑๘๔ อ.พิมาย จ.นครราชสีมา วันที่ ๒๑ ก.ย. ๖๑)

แม่น้ำสงคราม ระดับสูงสุด ๑๔.๒๗ ม. ๑๐๕.๗๐% (สถานี Kh.๘๘ อ.เซกา จ.บึงกาฬ วันที่ ๑ ก.ย. ๖๑)

ช่วงเวลาน้ำล้นตลิ่งตั้งแต่วันที่ ๑ ก.ย. ๖๑ ถึง ๑๙ ก.ย. ๖๑

แม่น้ำอุบล ระดับสูงสุด ๑๔.๘๘ ม. ๑๐๖.๒๘% (สถานี KH.๕๕ อ.ศรีสงคราม จ.นครพนม วันที่ ๑ ก.ย. ๖๑)

ช่วงเวลาน้ำล้นตลิ่งตั้งแต่วันที่ ๑ ก.ย. ๖๑ ถึง ๑๕ ก.ย. ๖๑

แม่น้ำยัง ระดับสูงสุด ๘.๐๒ ม. ๙๑.๑๔% (สถานี E.๙๒ อ.เสลภูมิ จ.ร้อยเอ็ด วันที่ ๒๐ ก.ย. ๖๑)

ภาคกลางและตะวันตก - แม่น้ำสายหลักอยู่ในเกณฑ์น้ำปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา ระดับสูงสุด ๒๑.๒๖ ม. ๗๗.๒๑% (สถานี C.๒ อ.เมือง จ.นครสวรรค์ วันที่ ๒ ก.ย. ๖๑)

แม่น้ำป่าสัก ระดับสูงสุด ๒๔.๙๕ ม. ๗๙.๓๑% (สถานี S.๒๘ อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรีวันที่ ๑๘ ก.ย. ๖๑)

แม่น้ำแควน้อย ระดับสูงสุด ๕.๕๓ ม.๑๐๐.๕๔% (สถานี K๓๕A อ.เมือง จ.กาญจนบุรี วันที่ ๑๖ ก.ย. ๖๑)

ช่วงเวลาน้ำล้นตลิ่งตั้งแต่วันที่ ๑๖ กันยายน ๖๑ ถึง ๑๗ กันยายน ๖๑

แม่น้ำแควใหญ่ ระดับสูงสุด ๐.๙๑ ม. ๑๕.๗๔% (สถานี P.๒A อ.เมือง จ.ตาก วันที่ ๑๔ ก.ย. ๖๑)

แม่น้ำเพชรบุรี ระดับสูงสุด ๔.๙๗ ม. ๗๕.๓๐% (สถานี B.๙ อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี วันที่ ๒ ก.ย. ๖๑)

ภาคใต้ - แม่น้ำสายหลักอยู่ในเกณฑ์น้ำปกติ

แม่น้ำปราณบุรี ระดับสูงสุด ๔.๔๒ ม. ๔๘.๗๓% (สถานี Kgt.๑๕a อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี วันที่ ๑๔ ก.ย. ๖๑)

แม่น้ำตาปี ระดับน้ำสูงสุด ๙.๕ ม. ๘๑.๒๐ % (สถานี X.๓๗A อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี วันที่ ๒๒ ก.ย. ๖๑)

เดือนตุลาคม**ภาคเหนือ - แม่น้ำสายหลักอยู่ในเกณฑ์น้ำปกติ**

แม่น้ำปิง ระดับสูงสุด ๓.๔๕ ม. ๗๖.๖๗% (สถานี P.๗๕ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ วันที่ ๔ ต.ค. ๖๑)

แม่น้ำวัง ระดับสูงสุด ๐.๕๒ ม. ๑๐.๐๐% (สถานี W.๑C อ.เมือง จ.ลำปางวันที่ ๔ ต.ค. ๖๑)

แม่น้ำน่าน ระดับสูงสุด ๒.๐๖ ม. ๒๙.๔๒% (สถานี N.๑ อ.เมืองน่าน จ.น่าน วันที่ ๒ ต.ค. ๖๑)

แม่น้ำยม ระดับสูงสุด ๕.๗๔ ม. ๗๗.๕๗% (สถานี Y.๔ อ.เมือง จ.สุโขทัย วันที่ ๔ ต.ค. ๖๑)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - แม่น้ำสายหลักอยู่ในเกณฑ์น้ำมาก

แม่น้ำโขง ระดับสูงสุด ๗.๐๕ ม. ๕๔.๒๓% (สถานี Kh.๑๖B อ.เมือง จ.นครพนม วันที่ ๒ ต.ค. ๖๑)

แม่น้ำชี ระดับสูงสุด ๔.๘๙ ม. ๔๙.๙๐% (สถานี E.๑๘ อ.ทุ่งเขาหลวง จ.ร้อยเอ็ด วันที่ ๑ ต.ค. ๖๑)

แม่น้ำมูล ระดับสูงสุด ๓.๗๘ ม. ๗๕.๖๐% (สถานี M.๑๘๔ อ.พิมาย จ.นครราชสีมา วันที่ ๒๒ ต.ค. ๖๑)

แม่น้ำสงคราม ระดับสูงสุด ๑๑.๘๙ ม. ๘๘.๐๗% (สถานี Kh.๙๘ อ.เซกา จ.บึงกาฬ วันที่ ๑ ต.ค. ๖๑)

แม่น้ำยัง ระดับสูงสุด ๓.๕๖ ม. ๔๐.๔๕% (สถานี E.๙๒ อ.เสลภูมิ จ.ร้อยเอ็ด วันที่ ๒๑ ต.ค. ๖๑)

ภาคกลางและตะวันตก - แม่น้ำสายหลักอยู่ในเกณฑ์น้ำปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา ระดับสูงสุด ๑๙.๗๐ ม. ๗๕.๑๙% (สถานี C๒ อ.เมือง จ.นครสวรรค์ วันที่ ๖ ต.ค. ๖๑)

แม่น้ำป่าสัก ระดับสูงสุด ๑๗.๔๒ ม. ๕๕.๓๗% (สถานี S.๒๘ อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรีวันที่ ๒ ต.ค. ๖๑)

แม่น้ำแควน้อย ระดับสูงสุด ๕.๓๒ ม. ๙๖.๗๓% (สถานี K.๓๕A อ.เมือง จ.พิษณุโลก วันที่ ๒ ต.ค. ๖๑)

แม่น้ำแควใหญ่ ระดับสูงสุด ๐.๘๕ ม. ๑๔.๗๑% (สถานี P.๒A อ.เมือง จ.ตาก วันที่ ๗ ต.ค. ๖๑)

แม่น้ำเพชรบุรี ระดับสูงสุด ๓.๘๘ ม. ๕๘.๗๙% (สถานี B.๙ อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี วันที่ ๒ ต.ค. ๖๑)

ภาคใต้ - แม่น้ำสายหลักอยู่ในเกณฑ์น้ำปกติ

แม่น้ำปราณบุรี ระดับสูงสุด ๓.๒๗ ม. ๓๖.๐๕% (Kgt.๑๕a อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี วันที่ ๓ ต.ค. ๖๑)

แม่น้ำตาปี ระดับน้ำสูงสุด ๑๐.๑๖ ม. ๘๖.๘๓% (X.๓๗A อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี วันที่ ๑๐ ต.ค. ๖๑)

๖.๔ น้ำท่วม

จากสถานการณ์พายุซินติง เบบินคา มังคุด และร่องมรสุมกำลังแรง ทำให้เกิดพื้นที่น้ำท่วม ในจังหวัด เพชรบุรี นครนายก และบริเวณที่ลุ่มริมน้ำโขงประกอบด้วย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม และอุบลราชธานี ทั้งนี้ ศูนย์วิกฤติน้ำในภาวะวิกฤติ ได้มีการติดตามสถานการณ์น้ำโดยการบูรณาการข้อมูลจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดยการกำหนดมาตรการในการติดตาม การป้องกัน และสร้างการรับรู้ ส่งผลทำให้ความเสียหายลดลง เช่นใน จังหวัดเพชรบุรี มีพายุและร่องความกดอากาศต่ำในพื้นที่ ทำให้ความเสียหายจากการคาดการณ์ที่ควรเกิดขึ้น ๒ ครั้ง ลดลงเหลือเพียง ๑ ครั้ง ทั้งนี้ ปริมาณน้ำท่วมจากการคาดการณ์ควรจะมีระดับน้ำท่วมประมาณ ๐.๖๐-๑.๐๐ เมตร เหลือเพียง ๐.๑๐-๐.๕๐ เมตร เป็นต้น ทำให้ความเสียหายและระยะเวลาน้ำท่วมลดลงในเกือบทุกพื้นที่

๗. การบริหารจัดการสถานการณ์น้ำในภาวะวิกฤติ (ภาวน้ำท่วม, ภาวน้ำแล้ง, คุณภาพน้ำ)

ก่อนเกิด มีการประเมินสถานการณ์ของพายุ หรือเหตุที่อาจจะเกิดขึ้นในประเทศไทย โดยตรวจสอบความเป็นไปได้ในการเกิดภัยจากแหล่งข้อมูลของ สสนก. กรมอุตุนิยมวิทยา รวมถึงแหล่งข้อมูลอื่นของหน่วยงานรัฐที่ น่าเชื่อถือ เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ ว่าสาธารณภัยดังกล่าวมีโอกาสเกิดขึ้นได้หรือไม่ โดยระบุ ช่วงของพื้นที่เสี่ยงภัยที่จะเกิดขึ้น พร้อมทั้งกำหนดตำแหน่งของศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ ซึ่งต้องคำนึงถึง ความเหมาะสมในการตั้งศูนย์ฯ (๑) อยู่ในบริเวณหรือขอบเขตของพื้นที่ประสบสาธารณภัย (๒) ความสะดวกและ เหมาะสมในการบัญชาการ

ระหว่างเกิด เมื่อมีการตั้งศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติแล้ว จะติดตามสถานการณ์น้ำ การเคลื่อนตัวของพายุอย่างต่อเนื่อง โดยรายงานสรุปเป็นราย ๓ ชั่วโมง โดยสิ่งที่รายงานประกอบด้วย

๑. ทิศทางของพายุที่จะเคลื่อนเข้าในพื้นที่เสี่ยงภัย โดยประเมิน ช่วงของพื้นที่ที่พายุจะเคลื่อนเข้า พื้นที่เสี่ยงภัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลระบุเป้าหมายให้หน่วยปฏิบัติงานป้องกันสาธารณภัย วางแผนการ ช่วยเหลือ (ปภ., กรมชลประทาน อื่นๆ)
๒. ประเมินปริมาณน้ำฝนโดยใช้ข้อมูลจาก สสนก.เป็นข้อมูลอ้างอิง ที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อใช้เป็น เกณฑ์เฝ้าระวังสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้น แบ่งเป็น
 - กรมชลประทาน/กฟผ. ประเมินปริมาณน้ำเข้าเขื่อน/อ่างเก็บน้ำ เพื่อลดความรุนแรง เช่น หากมีฝนมาก และส่งผลให้เขื่อน/อ่างเก็บน้ำ ไม่สามารถรับน้ำได้อีก ซึ่งเกินเกณฑ์ความ ปลอดภัยของเขื่อน จะต้องมีการบริหารจัดการน้ำออกจากเขื่อน
 - ปภ. เพื่อเตรียมเครื่องมือ/เครื่องจักรในการเข้าพื้นที่ประสบสาธารณภัย ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม
๓. ประเมินปริมาณน้ำฝนที่เกิดขึ้น และอาจจะส่งผลต่อระดับน้ำที่สูงขึ้นของน้ำท่าในแม่น้ำ ในเขต พื้นที่เสี่ยงภัย

หลังเกิด ควรติดตามสถานการณ์พายุ สถานการณ์น้ำฝน สถานการณ์น้ำท่า จากแหล่งข้อมูลของหน่วยงาน รัฐ ที่เชื่อถือได้และเกี่ยวข้องกับสถานการณ์นั้นๆ จนเชื่อได้ว่าสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติแล้ว จึงปิดศูนย์เฉพาะกิจ ชั่วคราวในภาวะวิกฤติลง โดยศูนย์ฯ จะต้องทำรายงาน Case Study และประเมินประสิทธิผลของการดำเนินงาน เพื่อเป็นบทเรียน และแนวทางการปฏิบัติงาน รวมถึงเป็นแนวทางในการปรับแผนการบริหารจัดการศูนย์ฯ ในคราว ต่อไป

๘. กระบวนการ และขั้นตอนในการบริหารจัดการสถานการณ์น้ำ

โดยการบริหารจัดการน้ำ ได้มีการเปรียบเทียบกับระดับการจัดการสาธารณสุข ที่มีการแบ่งเป็น ๔ ระดับ ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง ทั้งนี้ ขึ้นกับพื้นที่ ประชากร ความซับซ้อน หรือความสามารถในการจัดการสาธารณสุข ตลอดจนศักยภาพด้านทรัพยากร ที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายใช้ ดุลยพินิจ ในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าควบคุมสถานการณ์เป็นหลัก สำหรับในการพิจารณาตัดสินใจเพื่อแบ่งเกณฑ์ของระดับสถานการณ์น้ำเพื่อการบริหารจัดการพิจารณาจากปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- สภาพอากาศ เป็นการประเมินจากการคาดการณ์สภาพอากาศในระยะสั้น กลาง ยาว และนาน รวมถึงสภาพอากาศปัจจุบัน เพื่อพิจารณาถึงปรากฏการณ์หรือสภาวะที่ส่งผลให้มีแนวโน้มผิดปกติ

- สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน เป็นการประเมินสถานการณ์น้ำท่า น้ำในเขื่อน ซึ่งอาจมีแนวโน้มให้เกิดอุทกภัยภัยแล้ง และปัญหาคุณภาพน้ำ

- ความซับซ้อนของสถานการณ์ ประเมินความรุนแรงของสถานการณ์ ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสาธารณูปโภคพื้นฐาน สถานที่สำคัญ และการให้ความช่วยเหลือ การคาดการณ์การขยายตัวของภัย พื้นที่ที่จะเสียหายต่อไป ระยะเวลาที่ให้ความช่วยเหลือ

- ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่ เป็นการประเมินความรุนแรงของสถานการณ์ที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อทรัพย์สิน ชีวิตอยู่ในระดับรุนแรง ศักยภาพในการรับมือ

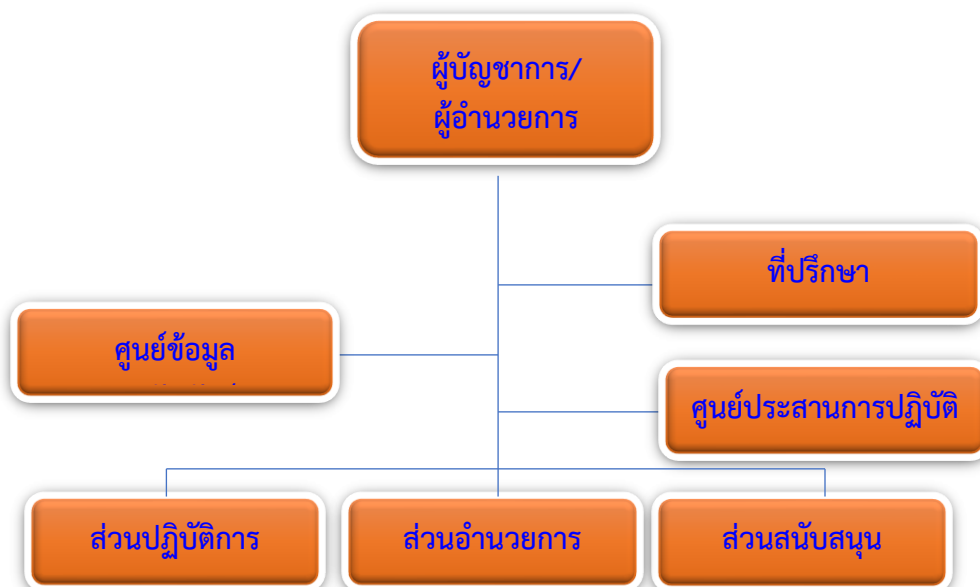
- ดุลยพินิจของผู้บัญชาการ ประมวลทุกปัจจัยดังกล่าวข้างต้น มาประเมินพิจารณาตัดสินใจ ทั้งนี้ แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ๑) ระดับปกติ หมายถึง สถานการณ์น้ำอยู่ในภาวะปกติ

- ๒) ระดับรุนแรง หมายถึง สถานการณ์น้ำที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อพื้นที่เสียหายเป็นบริเวณกว้าง

- ๓) ระดับวิกฤติ หมายถึง สถานการณ์น้ำที่เกิดขึ้นนั้นส่งผลกระทบต่อพื้นที่เสียหายเป็นบริเวณกว้าง โครงสร้างพื้นฐาน หรือพื้นที่เศรษฐกิจหลักได้รับความเสียหาย จนทำให้ประชาชนไม่สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ

หากเมื่อศูนย์เฉพาะกิจได้มีการพิจารณาปัจจัยด้านต่าง ๆ แล้วประเมินว่าเหตุการณ์/สถานการณ์น้ำอยู่ในภาวะวิกฤติเห็นควรยกระดับเป็นศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ จึงได้มีการประกาศจัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ และมีการประชุม ตัดสินใจ สั่งการเพื่อประสานการปฏิบัติด้านการบริหารจัดการน้ำ โดยลำดับการบังคับบัญชา และระบบสื่อสารในที่เกิดเหตุอย่างชัดเจน มีการสั่งการกำกับดูแลการปฏิบัติงานในภาพรวม ในแต่ละเหตุการณ์จะต้องมีการจัดตั้ง ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์เพียงแห่งเดียวเท่านั้น การบังคับบัญชาต้องมีเอกภาพในการสั่งการ จะช่วยลดความสับสน เกิดความชัดเจน โดยโครงสร้างมีองค์ประกอบ ดังนี้

ในภาวะปกติ ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ มีภารกิจบูรณาการข้อมูลน้ำ ติดตามสถานการณ์ จัดทำคลังข้อมูลน้ำ สนับสนุนและอำนวยการศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ หากสถานการณ์เริ่มมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น คณะทำงานของศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ จะพิจารณาเกณฑ์ความรุนแรงของภัยที่จะเกิดขึ้น โดยแบ่งตามประเภทภัย (ภัยน้ำท่วม, ภัยแล้ง, คุณภาพน้ำ) และปริมาณพื้นที่ที่มีโอกาสได้รับผลกระทบจากภัยนั้นๆ สามารถแสดงลำดับขั้นตอนปฏิบัติการตามข้อมูล ด้านล่าง

ตารางที่ ๑ สถานการณ์น้ำและระดับบทบาทของหน่วยงาน สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

ระดับสถานการณ์น้ำ		คำจำกัดความ	เวลาการปฏิบัติงาน	หน่วยงาน
๑	ภาวะปกติ	เข้าสู่ฤดูกาลตามปีปฏิทินน้ำ (กบน.)	๐๘.๓๐ – ๑๖.๓๐	ศูนย์อำนวยการน้ำแห่งชาติ
๒	ภาวะรุนแรง	๑.เข้าสู่ฤดูฝน ๒.ร้องความกดอากาศต่ำ พาดผ่าน ๓.พายุจรก่อตัวในทะเลจีนใต้ ๔.น้ำท่วมขัง ปริมาณน้ำรอระบาย	๐๗.๓๐ – ๒๐.๓๐	ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ
๓	ภาวะวิกฤติ	๑.หย่อมความกดอากาศต่ำปกคลุมและมีพายุจร ๒.ฝนตกหนักมาก ๓.น้ำท่วมเป็นบริเวณกว้าง	๒๔ ชั่วโมง	ศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ

คำจำกัดความของระดับสถานการณ์น้ำ โดยควรแบ่งระดับสถานการณ์น้ำ ออกเป็น ๓ ระดับ คือ

ระดับที่ ๑ ภาวะปกติ คือ สภาวะอากาศ จากการคาดการณ์ภายใน ๓ เดือน เป็นไปตามฤดูกาล

ระดับที่ ๒ ภาวะรุนแรง คือ สภาวะอากาศ จากการคาดการณ์ภายใน ๓ เดือน มีแนวโน้มเปลี่ยนเป็น ภาวะน้ำท่วม หรือน้ำแล้ง และมีผลกระทบไม่เกินร้อยละ ๗๐ ของพื้นที่เสี่ยงภัย

ระดับที่ ๓ ภาวะวิกฤติ คือ สภาวะอากาศ ที่มีร่องความกดอากาศและเกิดพายุจรเข้าสู่ประเทศ และมีผลกระทบเกินร้อยละ ๗๐ ของพื้นที่เสี่ยงภัย

ตารางที่ ๒ เกณฑ์การพิจารณาตัดสินใจเพื่อแบ่งเกณฑ์ของระดับสถานการณ์น้ำ

เกณฑ์การพิจารณา	ระดับสถานการณ์น้ำ		
	ระดับ ๑ ปกติ	ระดับ ๒ รุนแรง	ระดับ ๓ วิกฤติ
๑. สภาพอากาศ	การคาดการณ์ สภาพอากาศ ภายใน ๓ เดือน ไม่มีแนวโน้มภาวะน้ำแล้ง/น้ำท่วม	การคาดการณ์สภาพอากาศภายใน ๓ เดือน มีแนวโน้มภาวะน้ำแล้ง/น้ำท่วม	รองความกดอากาศต่ำพาดผ่าน หย่อมความกดอากาศต่ำปกคลุม และเกิดพายุจรที่เข้าสู่ประเทศไทยโดยตรง
๒. สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน			
๒.๑ ปริมาณน้ำฝน			
- น้ำท่วม	ปริมาณฝนอยู่ในเกณฑ์ปกติ	ปริมาณฝนอยู่ในเกณฑ์ถึงหนักมาก (มากกว่า ๙๐ มม.ต่อวัน) ต่อเนื่องมากกว่า ๓ วัน ขึ้นอยู่กับศักยภาพการรับน้ำของพื้นที่	ปริมาณฝนอยู่ในเกณฑ์หนักมาก (มากกว่า ๑๕๐ มม.ต่อวัน) ต่อเนื่องมากกว่า ๓ วัน ขึ้นอยู่กับศักยภาพการรับน้ำของพื้นที่
- น้ำแล้ง	ปริมาณฝนอยู่ในเกณฑ์ปกติ	เกิดภาวะฝนทิ้งช่วงหรือ ปริมาณฝนน้อยกว่าค่าเฉลี่ย ร้อยละ ๒๐	เกิดภาวะฝนแล้ง (ต่อเนื่องอย่างรุนแรง) หรือปริมาณฝนน้อยกว่าค่าเฉลี่ย ร้อยละ ๒๐ ต่อเนื่องยาวนาน
๒.๒ น้ำท่า			
- น้ำท่วม	ปริมาณน้ำ/ระดับน้ำ ๕๐-๘๐% ของลำน้ำ	ปริมาณน้ำ/ระดับน้ำ ๘๐-๑๐๐% ของลำน้ำ	ปริมาณน้ำ/ระดับน้ำ > ๑๐๐% ของลำน้ำ
- น้ำแล้ง	ปริมาณน้ำ/ระดับน้ำ ๕๐-๘๐% ของลำน้ำ	ปริมาณน้ำ/ระดับน้ำ ๓๐-๕๐% ของลำน้ำ	ปริมาณน้ำ/ระดับน้ำ < ๓๐% ของลำน้ำ
๒.๓ น้ำในเขื่อน			
- น้ำท่วม	ปริมาณน้ำ ระหว่าง ๓๐-๘๐%	ปริมาณน้ำ ระหว่าง ๘๐-๑๐๐%	ปริมาณน้ำ มากกว่า ๑๐๐%
- น้ำแล้ง		ปริมาณน้ำใช้การ น้อยกว่า ๕๐%	ปริมาณน้ำใช้การ น้อยกว่า ๓๐%
๒.๔ สถานการณ์คุณภาพน้ำ	ค่าดัชนีคุณภาพน้ำ (WQI) มีค่า ๗๑-๑๐๐	ค่า WQI มีค่า ๓๑-๗๐	ค่า WQI มีค่า ๐-๓๐
		หรือมีค่าดัชนีคุณภาพน้ำบางรายการมีค่าเกินมาตรฐานอยู่ในระดับที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรชีวภาพและการใช้ประโยชน์	หรือมีค่าดัชนีคุณภาพน้ำบางรายการมีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐานอยู่ในระดับที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรชีวภาพและความเสียหาย
๓. ความซับซ้อนของสถานการณ์	๑ ตัวแปร	๒-๓ ตัวแปร	มากกว่า ๓ ตัวแปร
๔. ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่	< ๓๐% ของพื้นที่	๕๐-๗๐% ของพื้นที่	≥ ๗๐% ของพื้นที่
๕. ดุลยพินิจของผู้บัญชาการ	-	ตามสถานการณ์	ตามสถานการณ์

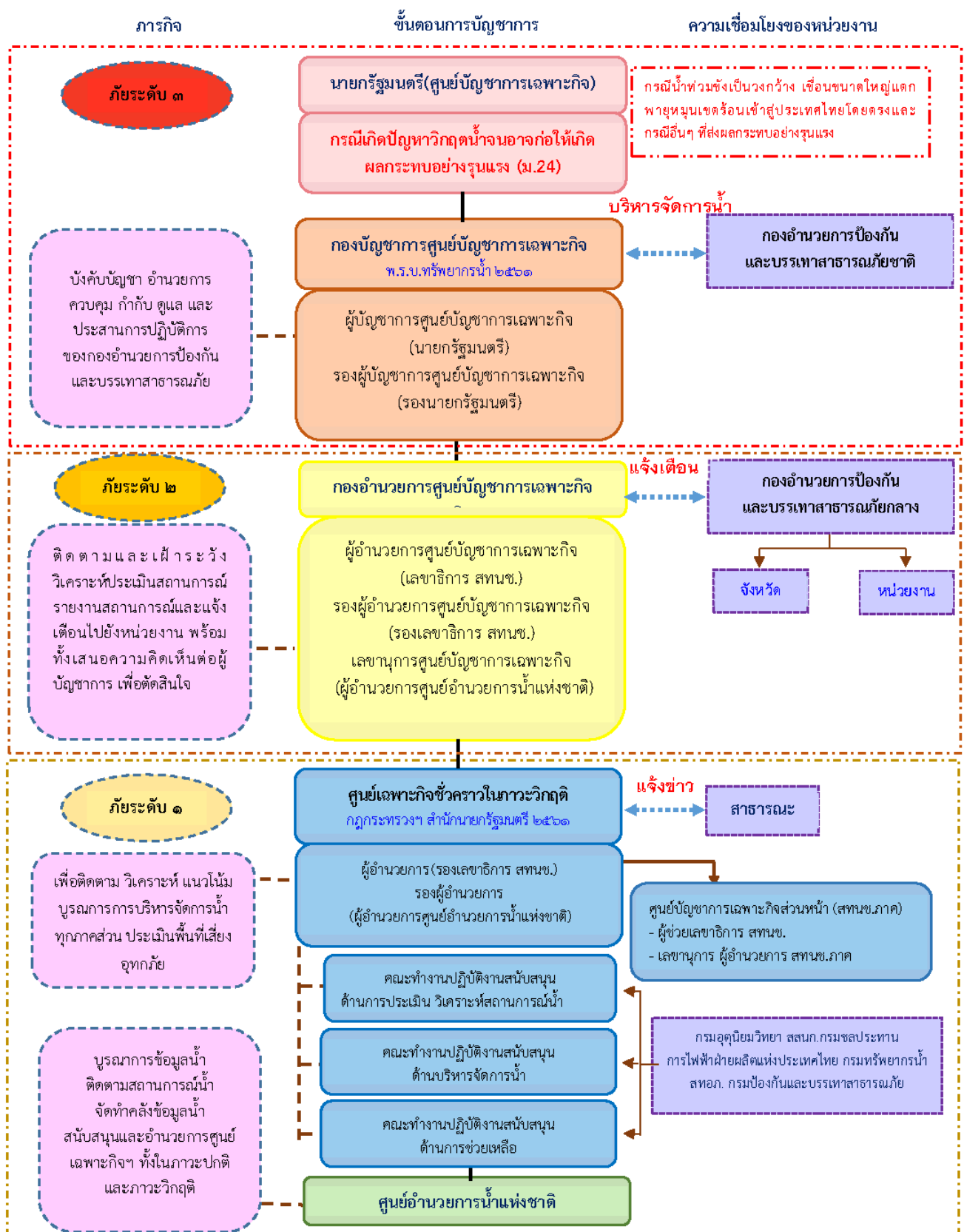
ตารางที่ ๓ แนวทางการปฏิบัติงานของ สทช. ในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ

การปฏิบัติงานในภาวะปกติ	การปฏิบัติงานในภาวะวิกฤติ	การเปลี่ยนปฏิบัติงานเข้าสู่ปฏิบัติงานของศูนย์บัญชาการ (Mobilization Activation)
๑. จัดระบบและคลังข้อมูลสำหรับกรติดตามเฝ้าระวัง สภาพอากาศ สถานการณ์น้ำในลำน้ำ อ่างเก็บน้ำ ๒. บูรณาการการข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓. วิเคราะห์สถานการณ์น้ำ ทั้งด้านปริมาณน้ำและคุณภาพน้ำ ที่อาจส่งผลให้เกิดอุทกภัย ภัยแล้งและปัญหาคูณภาพน้ำในแหล่งน้ำ และบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หน่วยงานท้องถิ่นและชุมชน ๔. ร่วมกับหน่วยงานบริหารจัดการน้ำ ๕. สรุปสถานการณ์น้ำในภาพรวม	๑. ติดตามเฝ้าระวังเพื่อประเมินสถานการณ์ตลอดเฝ้าระวังสถานการณ์ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ๒. ประเมินการแจ้งเตือนข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนรับทราบ ๓. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่เพื่อการบริหารจัดการน้ำ ๔. ประกาศแจ้งเตือนหน่วยงานปฏิบัติ เพื่อเตรียมพร้อมเผชิญเหตุ ๕. จัดทำข้อมูลเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านทางช่องทางต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ๖. ประมวลผลข้อมูลเพื่อนำเสนอไปสู่การตัดสินใจยกระดับเป็นศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ หรือการประกาศเข้าสู่ภาวะปกติ	๑. ติดตามเฝ้าระวังเพื่อประเมินสถานการณ์น้ำ อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประเมินตัดสินใจร่วมกันเพื่อเสนอผู้บัญชาการสั่งการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการบริหารจัดการน้ำในภาวะวิกฤติ ๓. การแจ้งเตือนข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนรับทราบ ๔. จัดทำข้อมูลเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านทางช่องทางต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

การประสานงานด้านข้อมูลข่าวสาร ของแต่ละหน่วยงานเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของผู้บริหารใช้ตัดสินใจ โดยคณะทำงานอำนวยการจัดการข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นผู้ประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์สถานการณ์น้ำในเบื้องต้น ก่อนที่จะส่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ให้คณะกรรมการวิเคราะห์ติดตามสถานการณ์และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ตามแผนผังต่อไปนี้

แผนผังที่ ๑ กลไกการบริหารจัดการปัญหาวิกฤตน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

[illegible]

๙. ปฏิทินการบริหารจัดการน้ำตามฤดูกาลของประเทศไทย

แผนการบริหารจัดการน้ำร่วมกับหน่วยงานอื่น ทั้งในช่วงฤดูฝน และฤดูแล้งใช้ปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเป็นแผนการปฏิบัติงานการบริหารจัดการน้ำทั้งประเทศ โดยกำหนดฤดูฝน อยู่ระหว่างเดือน พ.ค. - ต.ค. และฤดูแล้งอยู่ระหว่างเดือน พ.ย. - เม.ย. ของเดือนถัดไป มีกิจกรรมการปฏิบัติงานดังต่อไปนี้

- การเตรียมการและการสร้างการรับรู้
- การวิเคราะห์ ติดตามและประเมินสถานการณ์พื้นที่เสี่ยงภัย
- การบริหารจัดการน้ำในภาวะวิกฤติ
- การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดฤดูกาล

ปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฤดูแล้ง (1 พ.ย. - 30 เม.ย.)

ลำดับที่	กิจกรรมหลัก / ขั้นตอน	ก.ย.ปีปัจจุบัน	ต.ค.ปีปัจจุบัน	พ.ย.ปีปัจจุบัน	ธ.ค.ปีปัจจุบัน	ม.ค.ปีถัดไป	ก.พ.ปีถัดไป	มี.ค.ปีถัดไป	เม.ย.ปีถัดไป	พ.ค.ปีถัดไป	มิ.ย.ปีถัดไป	ก.ค.ปีถัดไป	ส.ค.ปีถัดไป	ก.ย.ปีถัดไป	ต.ค.ปีถัดไป	พ.ย.ปีถัดไป	ผู้รับผิดชอบ (กษ./คณะอนุกรรมการ ฯ/สทช.)	ผู้รับผิดชอบ (คณะกรรมการลุ่มน้ำ/สทช. ภาค)		
1.	การเตรียมการและการสร้างการรับรู้																			
1.1	รวบรวมข้อมูลด้าน Supply และ Demand (ในเขตและนอกเขตชลประทาน) 1) รวบรวมข้อมูลน้ำต้นทุนในแหล่งน้ำทุกแห่ง - การคาดการณ์สภาพภูมิอากาศ - ข้อมูลปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ กลาง เล็ก แหล่งน้ำธรรมชาติ แหล่งน้ำใต้ดิน 2) รวบรวมข้อมูลความต้องการใช้น้ำรายกิจกรรม - ความต้องการใช้น้ำด้านการเกษตร (ในเขตและนอกเขตชลประทาน) + วิเคราะห์สถานการณ์ : ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ แนวโน้มการตลาด แผนการเพาะปลูกพืชของจังหวัด และยกร่างแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งทั้งประเทศ (ข้าวรอบที่ 2/พืชไร่-พืชผัก) + พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง - ความต้องการใช้น้ำด้านอุตสาหกรรม - ความต้องการใช้น้ำด้านอุปโภคบริโภค - ความต้องการใช้น้ำด้านรักษาระบบนิเวศ																	อด., สสนก. ชลป., ทน., กฟผ., พท., สด., พต., ปภ.,GISTDA	หน่วยงานในพื้นที่ คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทช.ภาค หน่วยงานในพื้นที่ คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทช.ภาค คณะทำงานเฉพาะกิจจัดทำข้อมูล วางแผนและส่งเสริมการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง (กษ.) คณะทำงานวางแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง และคณะอนุกรรมการวางแผนและติดตามการป้องกันและ แก้ไขปัญหายภัยพิบัติฯ (กษ.) East Water, กรอ. และ กนอ. กปภ., กปน., ทบ., สด., ปภ. และ East Water ชลป., ทน., กปภ., กปน., คพ. และ อศ.	หน่วยงานในพื้นที่ คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทช.ภาค หน่วยงานในพื้นที่ คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทช.ภาค หน่วยงานในพื้นที่ คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทช.ภาค
1.2	การวิเคราะห์สมมูลน้ำรายตำบล 1) ประเมินปริมาณน้ำต้นทุนของทุกแหล่งน้ำ ณ วันที่ 1 พ.ย. 2) วิเคราะห์สมมูลน้ำและคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงการขาดแคลนน้ำ - ด้านอุปโภค-บริโภค - ด้านการเกษตร - ด้านอุตสาหกรรม - ด้านรักษาระบบนิเวศ 3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดส่งข้อมูลให้ GISTDA และ สทช. จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแล้ง 4) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เสนอแผนปฏิบัติการเตรียมรับสถานการณ์ภัยแล้งในระดับพื้นที่ 5) เสนอคณะทำงานอำนวยความสะดวกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พิจารณาให้ความเห็นและกำหนดมาตรการช่วยเหลือ 6) เสนอคณะอนุกรรมการวิเคราะห์ติดตามสถานการณ์และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ขอความเห็นชอบการประกาศพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง และมอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบและการช่วยเหลือ																	ชลป., ทน., กฟผ., พท., สด., พต., ปภ.,ผส., สสนก., GISTDA กปภ., กปน., ทบ., สด., ปภ. สสนก., East Water ชลป., พต., กสท., ทน., สสนก.,GISTDA East Water, กรอ. และ กนอ. ชลป., ทน., กปภ., กปน., คพ. และ อศ. สทช. และ GISTDA ทุกหน่วยงานและ สทช. เจ้าภาพหลัก ทุกหน่วยงาน และ สทช. เจ้าภาพหลัก คณะทำงานอำนวยความสะดวกฯ., กท., มท., กษ. และ ทส.	หน่วยงานในพื้นที่ คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทช.ภาค หน่วยงานในพื้นที่ คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทช.ภาค หน่วยงานในพื้นที่ คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทช.ภาค	
1.3	ประกาศแผนจัดสรรน้ำ พื้นที่เสี่ยงภัย และมาตรการให้ความช่วยเหลือ 1) ประกาศแผนจัดสรรน้ำฯ วันที่ 1 พ.ย. 2) ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้																สทช. กอ.ปภ.จ. ทุกหน่วยงานและ กปส. เจ้าภาพหลัก	คณะกรรมการลุ่มน้ำ และสทช.ภาค สร้างการรับรู้และส่งแผนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ลุ่มน้ำทราบและดำเนินการ		
2.	การวิเคราะห์ ติดตามและประเมินสถานการณ์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง																			
2.1	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องพร้อมสรุปผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและการให้ความช่วยเหลือในภาพรวมทุกสัปดาห์																ทุกหน่วยงานและ สทช. เจ้าภาพหลัก	หน่วยงานในพื้นที่ คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทช.ภาค		
2.2	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดส่งข้อมูลให้ GISTDA และ สทช. เพื่อวิเคราะห์และปรับปรุงแผนที่พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง																ทุกหน่วยงานและ สทช. เจ้าภาพหลัก			
2.3	เสนอคณะทำงานอำนวยความสะดวกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พิจารณาให้ความเห็น และปรับมาตรการให้ความช่วยเหลือ																ทุกหน่วยงานและ สทช. เจ้าภาพหลัก			
2.4	เสนอคณะอนุกรรมการวิเคราะห์ติดตามสถานการณ์และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อพิจารณา (ตามสถานการณ์)																คณะทำงานอำนวยความสะดวกฯ, สทช.			
2.5	จัดทำการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ข่าวสารสู่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง																ทุกหน่วยงานและ กปส. เจ้าภาพหลัก	คณะกรรมการลุ่มน้ำ และสทช.ภาค สร้างการรับรู้และส่งแผนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ลุ่มน้ำทราบและดำเนินการ		
3	การบริหารจัดการน้ำในภาวะวิกฤต																			
3.1	กรณีคาดการณ์ว่าจะเกิดภาวะน้ำแล้ง เสนอนายกรัฐมนตรี ประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตภาวะน้ำแล้ง																คณะอนุกรรมการวิเคราะห์ฯ, สทช. , คณะกรรมการลุ่มน้ำ	คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทช.ภาค		
3.2	กรณีคาดการณ์ว่าจะเกิดภาวะน้ำแล้งอย่างรุนแรง เสนอ กษ. จัดตั้งศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจกำกับดูแลปัญหาการเหตุการณ์ และประกาศเขตภาวะน้ำแล้งอย่างรุนแรง																คณะอนุกรรมการวิเคราะห์ฯ สทช.			
3.3	กำหนดนโยบาย มาตรการในการบริหารจัดการ																คณะอนุกรรมการวิเคราะห์ฯ สทช.			
3.4	ดำเนินการตามมาตรการ ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บังคับบัญชา																ทุกหน่วยงานและ สทช. เจ้าภาพหลัก			

ปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฤดูแล้ง (1 พ.ย. - 30 เม.ย.)																		
ลำดับที่	กิจกรรมหลัก / ขั้นตอน	ก.ย.ปีปัจจุบัน	ต.ค.ปีปัจจุบัน	พ.ย.ปีปัจจุบัน	ธ.ค.ปีปัจจุบัน	ม.ค.ปีถัดไป	ก.พ.ปีถัดไป	มี.ค.ปีถัดไป	เม.ย.ปีถัดไป	พ.ค.ปีถัดไป	มิ.ย.ปีถัดไป	ก.ค.ปีถัดไป	ส.ค.ปีถัดไป	ก.ย.ปีถัดไป	ต.ค.ปีถัดไป	พ.ย.ปีถัดไป	ผู้รับผิดชอบ (กนช./คณะอนุกรรมการ ฯ/สทชช.)	ผู้รับผิดชอบ (คณะกรรมการลุ่มน้ำ/สทชช. ภาค)
3.5	เมื่อภาวะน้ำแล้งหรือภาวะน้ำแล้งอย่างรุนแรงได้พ้นไปแล้ว เสนอนายกรัฐมนตรีประกาศยกเลิกเขตภาวะน้ำแล้งหรือภาวะน้ำแล้งอย่างรุนแรง																คณะอนุกรรมการวิเคราะห์ฯ, สทชช. , คณะกรรมการลุ่มน้ำ	คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทชช.ภาค
3.6	จัดทำการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ข่าวสารสู่ประชาชน																ทุกหน่วยงานและ กปส. เจ้าภาพหลัก	คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทชช.ภาค
4	การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดฤดูกาล																	
4.1	ประมวลผลสรุปการบริหารที่ผ่านมาเสนอคณะทำงานอำนวยความสะดวกบริหารจัดการทรัพยากรน้ำพิจารณาให้ความเห็น																ทุกหน่วยงาน และ สทชช. เจ้าภาพหลัก	หน่วยงานในพื้นที่ คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทชช.ภาค
4.2	เสนอคณะอนุกรรมการวิเคราะห์ติดตามสถานการณ์และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ																คณะทำงานอำนวยความสะดวกฯ , สทชช.	
4.3	สรุปน้ำเรียนนายกรัฐมนตรีต่อไป																สทชช.	

หมายเหตุ: 1. เริ่มต้นฤดูแล้งภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก เริ่ม 1 พ.ย., ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเริ่ม 1 ธ.ค., ภาคตะวันตกเริ่ม 1 ม.ค., ภาคใต้เริ่ม 1 มี.ค.

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงมหาดไทย (มท.) กระทรวงกลาโหม (กท.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทชช.) กรมชลประทาน (ชล.) กรมพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) กรมทรัพยากรน้ำ (ทน.) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) กรมพัฒนาที่ดิน (พด.) กรมส่งเสริมการเกษตร (กสก.) กรมควบคุมมลพิษ (ศพ.) กรมอุตุนิยมวิทยา (อต.) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) การประปานครหลวง (กปน.) การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (ทบ.) กรมฝนหลวงและการบินเกษตร (ฝน.)

สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (GISTDA) กองทัพบก กรมการปกครอง (ปค.) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.) สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) (สสนก.) กรุงเทพมหานคร (กทม.)

บริษัท จัดการและพัฒนา ทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) (East Water) กรมโรงงานอุตสาหกรรม (กรอ.) การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) กรมอุทกศาสตร์ (อศ.) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) กรมเจ้าท่า (จท.) กรมประชาสัมพันธ์ (กปส.)

ปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฤดูฝน (1 พ.ค. - 31 ต.ค.)

ลำดับที่	กิจกรรมหลัก / ขั้นตอน	ก.ย.ปีปัจจุบัน	ค.ค.ปีปัจจุบัน	พ.ย.ปีปัจจุบัน	ธ.ค.ปีปัจจุบัน	ม.ค.ปีถัดไป	ก.พ.ปีถัดไป	มี.ค.ปีถัดไป	เม.ย.ปีถัดไป	พ.ค.ปีถัดไป	มิ.ย.ปีถัดไป	ก.ค.ปีถัดไป	ส.ค.ปีถัดไป	ก.ย.ปีถัดไป	ต.ค.ปีถัดไป	พ.ย.ปีถัดไป	ผู้รับผิดชอบ (กษ./คณะอนุกรรมการฯ/สทช.)	ผู้รับผิดชอบ (คณะกรรมการลุ่มน้ำ/สทช. ภาค)
1.	การเตรียมการและการสร้างการรับรู้																	
1.1	การเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ และสิ่งก่อสร้าง																ชล., ทน., กท., จท., กอป.ภ.จ. สอ., ยธ., กทม., มท. (ผวจ.) ทล., ทช.	หน่วยงานในพื้นที่ คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทช.ภาค
1.2	การเตรียมการด้านบริหารจัดการน้ำหลากรายจังหวัด																อต., สสนก., ชป., ทน., กฟผ, พพ., สอ. มท.(ผวจ.) และ GISTDA	หน่วยงานในพื้นที่ คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทช.ภาค
1.3	เสนอคณะทำงานอำนวยความสะดวกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พิจารณาให้เห็นแผนบริหารจัดการน้ำหลาก																ทุกหน่วยงาน และ สทช. เจ้าภาพหลัก	คณะกรรมการลุ่มน้ำ และสทช.ภาค สร้างการรับรู้และส่ง แผนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ลุ่มน้ำทราบและ ดำเนินการ
1.4	เสนอคณะอนุกรรมการวิเคราะห์ติดตามสถานการณ์และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มอบหมายแนวทางปฏิบัติ และหน่วยงานรับผิดชอบ																คณะทำงานอำนวยความสะดวก , สทช., กท., มท., กษ., ทส.	
1.5	ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้กับประชาชน																ทุกหน่วยงาน และ กปส. เจ้าภาพหลัก	
2.	การวิเคราะห์ ศาตการณ์ และติดตามสถานการณ์																	
2.1	วิเคราะห์ ศาตการณ์และติดตามสภาพอากาศ ฝน น้ำท่า อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ อ่างเก็บน้ำ ขนาดกลาง และแหล่งน้ำธรรมชาติ																อต., สสนก., ชป., ทน., กฟผ, พพ., สอ. ผล.และ GISTDA	หน่วยงานในพื้นที่ คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทช.ภาค
2.2	วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ ศาตการณ์พื้นที่ที่มีโอกาสเสี่ยงเกิดอุทกภัย น้ำหลาก-ดินถล่ม และติดตาม ประเมินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างต่อเนื่อง																อต., สสนก., ชป., ทน., กฟผ, พพ., สอ., ผล., GISTDA, มท., กท., กทม., และ สทช.	หน่วยงานในพื้นที่ คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทช.ภาค
2.3	เสนอคณะทำงานอำนวยความสะดวกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พิจารณาให้เห็นแผนปฏิบัติการ การเฉพาะพื้นที่ และหน่วยงานปฏิบัติ																ทุกหน่วยงาน และ สทช. เจ้าภาพหลัก	คณะกรรมการลุ่มน้ำ และสทช.ภาค
2.4	เสนอคณะอนุกรรมการวิเคราะห์ติดตามสถานการณ์และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อ พิจารณาแผนปฏิบัติการ (ตามสถานการณ์)																คณะทำงานอำนวยความสะดวก , สทช.	
2.5	จัดทำการประชุมสัมมนา สร้างการรับรู้ข่าวสารสู่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง																ทุกหน่วยงานและ กปส. เจ้าภาพหลัก	
3	การบริหารจัดการน้ำในภาวะวิกฤติ																	
3.1	บัญชาการเหตุการณ์																คณะอนุกรรมการวิเคราะห์ฯ สทช.	หน่วยงานในพื้นที่ คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทช.ภาค
3.2	กำหนดนโยบาย มาตรการในการบริหารจัดการ (การปรับเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ การจัด จราจรน้ำ การใช้เครื่องผลักดันน้ำ การใช้เครื่องสูบน้ำ)																คณะอนุกรรมการวิเคราะห์ฯ สทช.	
3.3	ดำเนินการตามมาตรการ ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์การบริหารจัดการทรัพยากร น้ำและรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บังคับบัญชา																ทุกหน่วยงานและ สทช. เจ้าภาพหลัก	
3.4	จัดทำการประชุมสัมมนา สร้างการรับรู้ข่าวสารสู่ประชาชน																ทุกหน่วยงานและ กปส. เจ้าภาพหลัก	
4	การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดฤดูกาล																	
4.1	ประมวลผลสรุปการบริหารที่ผ่านมาเสนอคณะทำงานอำนวยความสะดวกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พิจารณาให้ความเห็น																ทุกหน่วยงาน และ สทช. เจ้าภาพหลัก	หน่วยงานในพื้นที่ คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทช.ภาค
4.2	เสนอคณะอนุกรรมการวิเคราะห์ติดตามสถานการณ์และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ																คณะทำงานอำนวยความสะดวก , สทช.	หน่วยงานในพื้นที่ คณะกรรมการลุ่มน้ำและสทช.ภาค
4.3	สรุปนำเสนอเรียนนายกรัฐมนตรีต่อไป																สทช.	
4.4	จัดทำสรุปบทเรียน เพื่อปรับปรุงแผนการเตรียมรับสถานการณ์อุทกภัย รวมทั้งเสนอแผนงาน โครงการในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว																ทุกหน่วยงาน และ สทช. เจ้าภาพหลัก	

หมายเหตุ : 1. ฤดูฝนหรือการประกาศจากกรมอุตุนิยมวิทยา

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงมหาดไทย (มท.) กระทรวงกลาโหม (กท.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) กรมชลประทาน (ชล.) กรมพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) กรมทรัพยากรน้ำ (ทน.) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สอ.) กรมพัฒนาที่ดิน (พด.) กรมส่งเสริมการเกษตร (กสก.) กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) กรมอุตุนิยมวิทยา (อต.) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) การประปานครหลวง (กปน.) การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (ทบ.) กรมฝนหลวงและการบินเกษตร (ฝน.) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (GISTDA) กองทัพบก กรมการปกครอง (ปค.) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอป.ภ.จ.) สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) (สสนก.) กรุงเทพมหานคร (กทม.) บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) (East Water) กรมโรงงานอุตสาหกรรม (กรอ.) การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) กรมอุทกศาสตร์ (อศ.) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) กรมเจ้าท่า (จท.) กรมประชาสัมพันธ์ (กปส.)

๑๐. การสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์

การสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการน้ำ โดยเฉพาะในสถานการณ์วิกฤติ ช่วยให้การรับข้อมูลข่าวสารของประชาชนไม่สับสน ดังนั้น การมีศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ จึงเป็นประโยชน์ในด้านการรับรู้และประชาสัมพันธ์ ดังนี้

๑. ลดกระแสข่าวลือที่มีความบิดเบือนได้ โดยเฉพาะในสื่อโซเชียล เนื่องจากสื่อกระแสหลักได้รับรายงานประจำวันและข่าวประชาสัมพันธ์จากศูนย์เฉพาะกิจฯ เป็นประจำทุกวัน
๒. เกิดความเป็นเอกภาพในการนำเสนอข้อมูล ทำให้สามารถชิงพื้นที่ข่าวในสื่อทุกแขนงได้อย่างต่อเนื่อง จากข้อมูลสรุปประจำวันเวลา ๗ โมงเช้า และข่าวประชาสัมพันธ์ในเวลา ๑๐.๐๐ น. ที่ตอบสนองความต้องการขอสื่อมวลชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชนมีความตื่นตัวในการรับข้อมูลข่าวสารในเชิงป้องกันมากขึ้น ตื่นตัวแต่ไม่ตื่นตระหนก ยกตัวอย่างเช่น กรณีการบริหารจัดการน้ำเขื่อนแก่งกระจาน จ.เพชรบุรี
๔. สื่อมวลชนสามารถสอบถามข้อเท็จจริงจากผู้อำนวยการศูนย์เฉพาะกิจฯ หรือสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากศูนย์ฯ ได้อย่างทันต่อสถานการณ์ จากที่ผ่านมาสื่อมวลชนต้องสอบถามหลายหน่วยงาน หลายแหล่งทำให้ข้อมูลที่ไปถึงประชาชนเกิดผิดเพี้ยนหรือสับสน

กลไกการสร้างการรับรู้และการประชาสัมพันธ์ของ ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ

การสร้างการรับรู้และการประชาสัมพันธ์ด้านภัยพิบัติธรรมชาติ เป็นกระบวนการสำคัญที่ภาครัฐ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ความตระหนักและให้ความสำคัญ ทั้งกรณีน้ำท่วม น้ำแล้ง หรือวาตภัย ล้วนส่งผลกระทบต่อชีวิตทั้งคน แสตว์ ทรัพย์สิน การดำรงชีวิตของประชาชน และเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น ขั้นตอนกระบวนการสร้างการรับรู้และการประชาสัมพันธ์กรณีภัยพิบัติด้านน้ำต้องดำเนินการอย่างเป็นเอกภาพ ถูกต้อง ต่อเนื่อง มีแหล่งอ้างอิงข้อมูลที่ชัดเจน เพื่อป้องกันการบิดเบือนข้อมูลข่าวสารให้มากที่สุด เนื่องจากสังคมไม่ต้องการรับข้อมูลที่เร็วเสมอไป หากข้อมูลนั้นไม่ถูกต้อง ไม่เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะ โดยสามารถจัดระดับความเข้มข้นในการประชาสัมพันธ์แบ่งเป็น ๓ ช่วงสำคัญ ได้แก่

๑๐.๑ การประชาสัมพันธ์ก่อนการเกิดภัย

ขั้นตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ ติดตาม ประเมินสถานการณ์ : โดย สทช.จะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการประสาน ติดตาม และตรวจสอบข้อมูลจากหน่วยงานรับผิดชอบในการติดตามสถานการณ์และประเมินว่าจะเกิดผลกระทบในระดับใดบ้าง ทั้งในระดับต่ำสุดไปจนถึงร้ายแรงที่สุดเพื่อหาข้อสรุปเป็นข้อมูลที่ตรงกัน พร้อมจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับสถานการณ์ในทุกระดับและเปิดช่องทางการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนเข้าถึงและเข้าใจได้ง่าย เพื่อลดความตื่นตระหนกในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ขณะเดียวกัน ยังเป็นช่องทางสื่อสารให้ในพื้นที่มายังศูนย์เฉพาะกิจฯ โดยตรง เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้ทันสถานการณ์

ขั้นตอนที่ ๒ การแจ้งเตือน : จัดทำข้อมูลเป็นฐานข้อมูลเดียวกัน เพื่อนำไปประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนประชาชนผ่านช่องทางสื่อต่างๆ ในนามศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ ในรูปแบบสื่อประชาสัมพันธ์แบบต่างๆ และกระจายไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นข้อมูลเดียวกันในประเด็นสำคัญ ๆ ประกอบด้วย การแถลงข่าว ข่าวประชาสัมพันธ์ การให้สัมภาษณ์ Infographic โดยการบูรณาการช่องทางสื่อต่าง ๆ ที่ทุกหน่วยงานมีส่วนร่วมเพื่อให้ข้อมูลไปถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างรวดเร็วและเป็นวงกว้าง ทั้งนี้ ยังไม่จำเป็นต้องกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนในการให้ข่าวขึ้นอยู่กับสถานการณ์

ขั้นตอนที่ ๓ การติดตามตรวจสอบข่าวที่สื่อกระแสหลักและสื่อออนไลน์นำเสนอ หากพบว่าไม่ถูกต้องเป็นข้อมูลเก่า หรือขาดข้อเท็จจริงให้รีบดำเนินการแก้ไขข่าวดังกล่าวทันที โดยยึดประเด็นที่เกี่ยวข้องหน่วยงานรับผิดชอบหลักเป็นผู้ดำเนินการ

หน่วยงานดำเนินการ : ประชาสัมพันธ์ ของ สททช./ประชาสัมพันธ์ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง /กรมประชาสัมพันธ์

๑๐.๒ การประชาสัมพันธ์ระหว่างเกิดภัย

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ ติดตาม ประเมินสถานการณ์ตลอด 24 ชั่วโมง พร้อมยกระดับการประชาสัมพันธ์การทำงานของศูนย์เฉพาะกิจฯ ที่ทุกหน่วยงานต้องทำงานร่วมกัน มีการรายงานสถานการณ์ประจำวันจากศูนย์เฉพาะกิจฯ เพียงแห่งเดียวเท่านั้น

ขั้นตอนที่ 2 การรายงานสถานการณ์ประจำวันและการแถลงข่าว : การรายงานสถานการณ์ประจำวันที่วิเคราะห์ร่วมกันจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ในนามศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ โดยสาระสำคัญประกอบด้วย สถานการณ์ปัจจุบัน แผนอพยพ การบรรเทาภัย พื้นที่ที่จะได้รับผลกระทบ ในเวลา 07.00 น. พร้อมกำหนดโฆษกประจำศูนย์ฯ แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่

- โฆษกฯ ศูนย์เฉพาะกิจในส่วนกลาง : เพื่อแถลงข่าวกับสื่อมวลชนส่วนกลาง และกำหนดระยะเวลาแถลงข่าวที่ชัดเจน

- โฆษกฯ ศูนย์เฉพาะกิจในส่วนภูมิภาค : ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นตอนที่ 3 การเผยแพร่ประกาศแจ้งเตือนหรือออกแถลงการณ์พิเศษ : กรณีมีผลกระทบเป็นบริเวณกว้าง ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ต้องมีการเผยแพร่ออกประกาศแจ้งเตือนโดยศูนย์เฉพาะกิจฯ เพื่อป้องกันหรือระงับเหตุเพื่อลดผลกระทบให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด หรือหากเป็นกรณีปัจจุบันทันด่วนควรออกแถลงการณ์พิเศษ/แถลงข่าวทางสื่อโทรทัศน์ เพื่อแจ้งเตือนประชาชนได้ทันที

ขั้นตอนที่ 4 ติดตามตรวจสอบข่าวที่สื่อกระแสหลักและสื่อออนไลน์นำเสนอ หากพบว่าไม่ถูกต้องเป็นข้อมูลเก่า หรือขาดข้อเท็จจริงให้รีบแจ้งมายังศูนย์เฉพาะกิจฯ เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ และเร่งดำเนินการแก้ไขข่าวดังกล่าวทันที ในนามศูนย์เฉพาะกิจฯ

หน่วยงานดำเนินการ : ประชาสัมพันธ์ สททช. หน่วยงานด้านน้ำที่เกี่ยวข้อง กรมประชาสัมพันธ์ และสำนักโฆษกรัฐบาล

๑๐.๓ การประชาสัมพันธ์หลังเกิดภัย

เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ผลการดำเนินการในการบรรเทาสาธารณภัยและการฟื้นฟูที่ทุกหน่วยงานรายงานมายังศูนย์เฉพาะกิจฯ ในการช่วยเหลือพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ผ่านสื่อมวลชน และสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้กับประชาชนทั้งส่วนกลางและพื้นที่เกิดภัยอย่างต่อเนื่อง จนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ภาวะปกติ

หน่วยงานดำเนินการ : ประชาสัมพันธ์ สททช. หน่วยงานด้านน้ำที่เกี่ยวข้อง กรมประชาสัมพันธ์ และสำนักโฆษกรัฐบาล

๑๑. การบริหารจัดการน้ำในช่วงวิกฤติ

ผลการบริหารจัดการน้ำในช่วงวิกฤติ โดยศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติสถานการณ์ ในปี ๒๕๖๑ มีดังต่อไปนี้

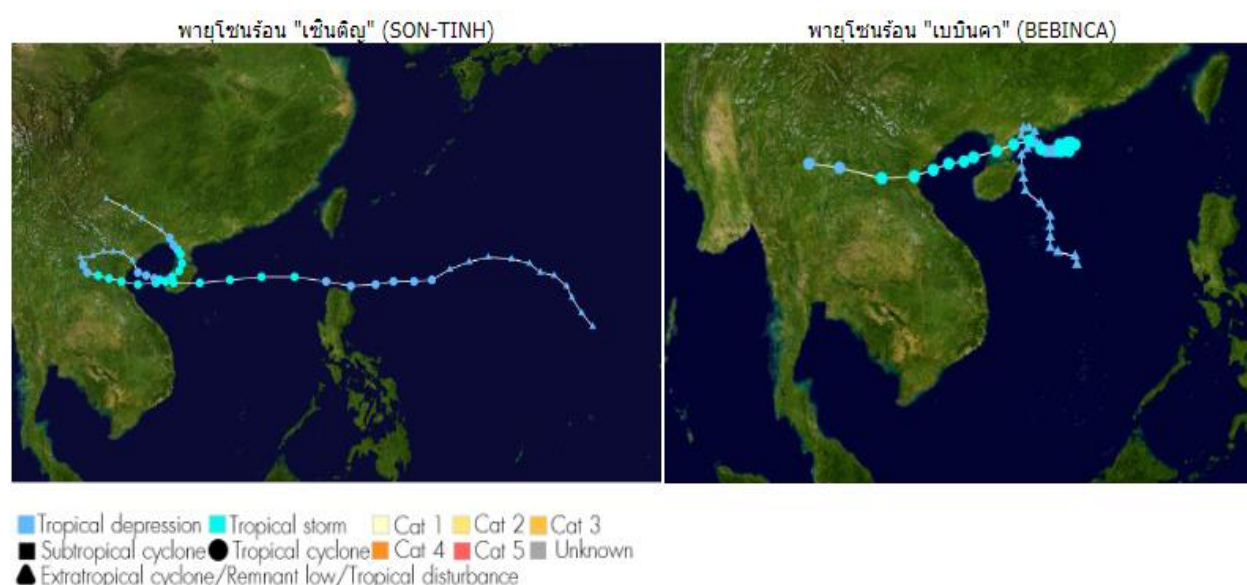
๑๑.๑ สถานการณ์น้ำเนื่องจากผลกระทบของพายุโซนร้อน “เซินติญ” (SONTINH)

เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน และอ่าวไทยมีกำลังแรงเกือบตลอดเดือน ประกอบกับร่องมรสุมได้พัดผ่านประเทศเมียนมา ภาคเหนือตอนบน และประเทศลาว ในช่วงกลางเดือน นอกจากนี้ยังได้รับอิทธิพลจากพายุโซนร้อน “เซินติญ” (SONTINH) และในเดือนสิงหาคม มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ยังคงพัดปกคลุมทะเลอันดามัน และอ่าวไทยตลอดทั้งเดือน โดยมีกำลังแรงในช่วงกลางเดือน นอกจากนี้พายุโซนร้อน “เบบินคา” (BEBINCA) ได้เคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยบริเวณจังหวัดเชียงรายในช่วงเช้าของวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ มีกำลังแรงเป็นพายุดีเปรสชัน จากนั้นได้เคลื่อนผ่านจังหวัดเชียงใหม่ จากปัจจัยดังกล่าว ส่งผลให้เกิดฝนตกหนักถึงหนักมากในหลายพื้นที่ของประเทศไทย รวมถึงบริเวณจังหวัดเพชรบุรีและพื้นที่ใกล้เคียง

จากสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้น้ำไหลเข้าอ่างเก็บน้ำเขื่อนแก่งกระจาน จ.เพชรบุรี ค่อนข้างมาก สถานการณ์น้ำกักเก็บในอ่างเริ่มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจนเกินเกณฑ์ควบคุมในวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ หลังจากนั้นปริมาณน้ำยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนเกินระดับกักเก็บปกติ จนถึงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑ สถานการณ์จึงเริ่มกลับเข้าสู่สภาวะปกติ จากสถานการณ์ฝนตกหนักรวมทั้งปริมาณน้ำที่ระบายมาจากเขื่อนแก่งกระจาน ส่งผลทำให้ระดับน้ำในแม่น้ำเพชรบุรีเพิ่มสูงขึ้นและเกิดสถานการณ์น้ำล้นตลิ่ง โดยที่บริเวณ ต. ต้นมะม่วง อ. เมืองเพชรบุรี จ.เพชรบุรี เกิดระดับล้นตลิ่งตั้งแต่วันที่ ๒๑ ส.ค. ๖๑ จนถึงวันที่ ๒๖ ส.ค. ๖๑ และที่บริเวณ ต. กลัดหลวง อ.ท่าทาง จ.เพชรบุรี เกิดระดับน้ำล้นตลิ่งตั้งแต่วันที่ ๗ ส.ค. ๖๑ จนถึงวันที่ ๑๐ ก.ย. ๖๑

การเคลื่อนตัวของพายุ

ในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ พายุโซนร้อน “เซินติญ” (SON-TINH) ได้เคลื่อนตัวเข้าใกล้ประเทศไทย โดยอ่อนกำลังลงเป็นหย่อมความกดอากาศต่ำปกคลุมบริเวณตอนบนของประเทศลาวเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ นอกจากนี้ในช่วงกลางเดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ พายุโซนร้อน “เบบินคา” (BEBINCA) ได้เคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยบริเวณจังหวัดเชียงรายในช่วงเช้ามืดของวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ ขณะมีกำลังแรงเป็นพายุดีเปรสชัน จากนั้น

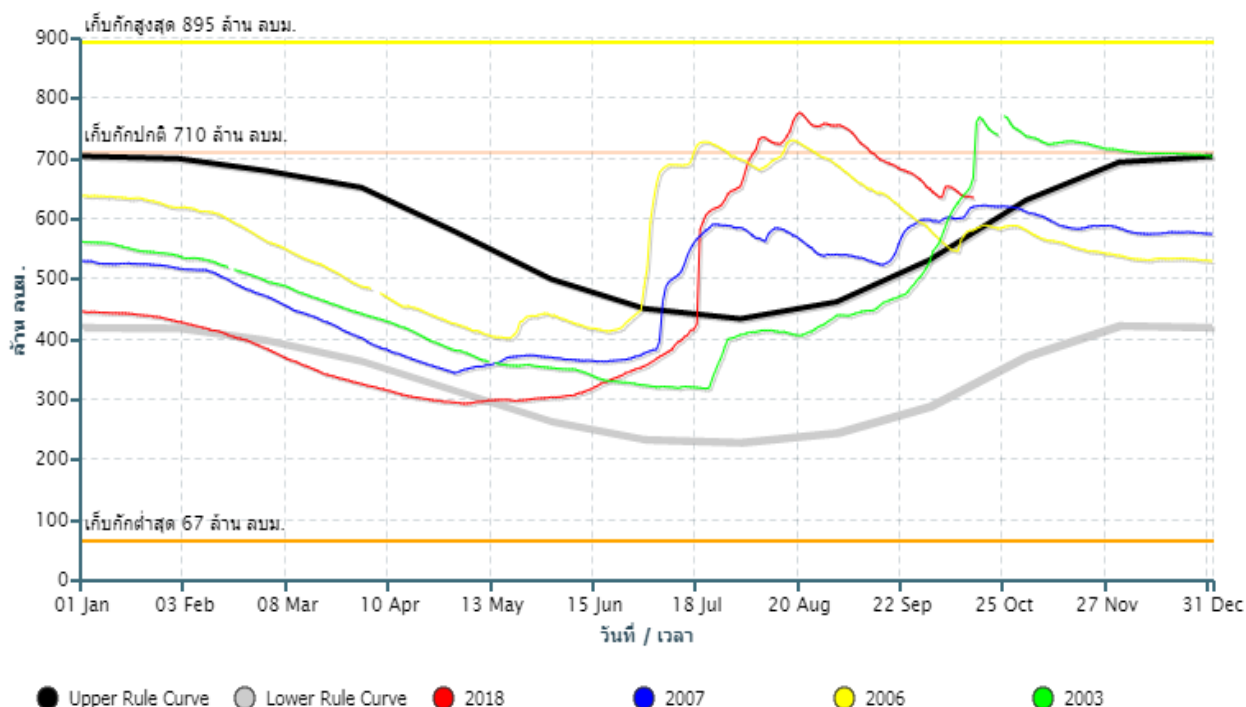

ได้เคลื่อนผ่านจังหวัดเชียงใหม่เข้าสู่ประเทศเมียนมาพร้อมทั้งอ่อนกำลังลงเป็นหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงปกคลุมประเทศเมียนมา ซึ่งอิทธิพลของพายุทั้งสองลูกส่งผลทำให้มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทยและอ่าวไทยมีกำลังแรง ทำให้เกิดฝนตกหนักในหลายพื้นที่ รวมถึงบริเวณจังหวัดเพชรบุรี

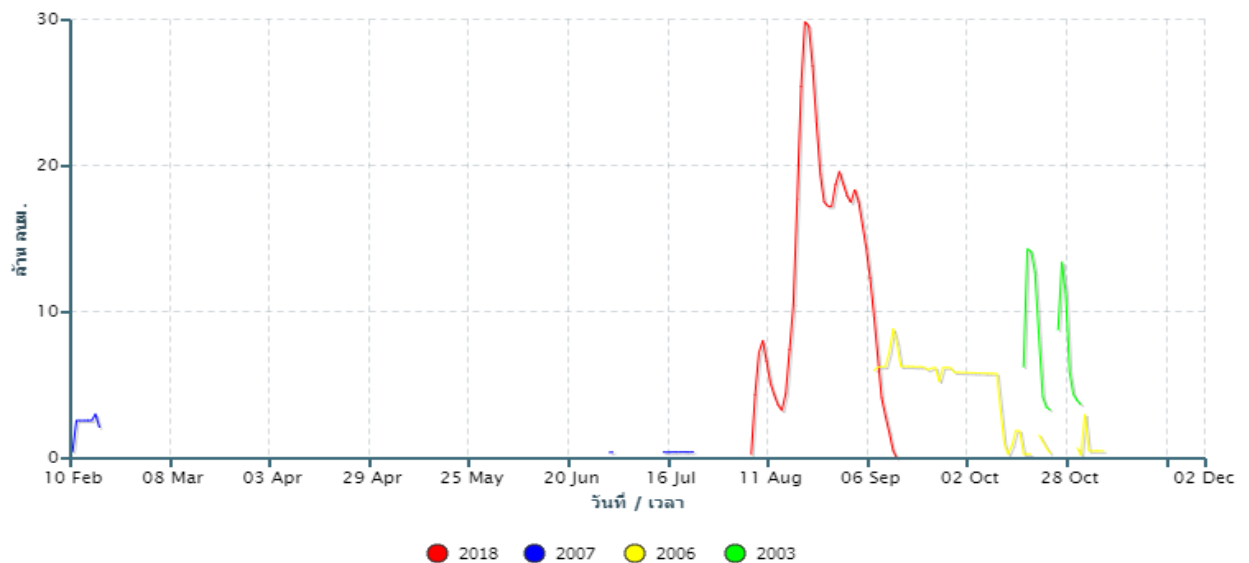
เรดาร์ตรวจอากาศ เครือข่ายภาพเรดาร์ตรวจวัดปริมาณฝนของกรมอุตุนิยมวิทยา ปริมาณฝนในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงสิงหาคม ๒๕๖๑ พบกลุ่มฝนกระจุกตัวบริเวณจังหวัดเพชรบุรีและพื้นที่ใกล้เคียงค่อนข้างต่อเนื่องเกือบตลอดระยะเวลา ๒ เดือน โดยเฉพาะช่วงวันที่ ๑๐-๑๙ กรกฎาคม ช่วงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม - ๖ สิงหาคม ช่วงวันที่ ๑๕-๒๐ สิงหาคม และช่วงวันที่ ๒๔-๒๙ สิงหาคม ที่มีฝนตกหนักเป็นบริเวณกว้างต่อเนื่องหลายวัน

สถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน

สถานการณ์น้ำในอ่างเริ่มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจนเกินเกณฑ์ควบคุมในวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ หลังจากนั้นปริมาณน้ำยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนเกินระดับกักเก็บปกติตั้งแต่วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ และเกิดสถานการณ์ต่อเนื่องไปจนถึงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑ สถานการณ์จึงเริ่มกลับเข้าสู่สภาวะปกติ รวมระยะเวลาน้ำเกินระดับกักเก็บปกติทั้งสิ้น ๓๙ วัน โดยมีปริมาณน้ำกักเก็บสูงสุด ๗๗๗.๕๔ ล้านลูกบาศก์เมตร เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ ซึ่งถือเป็นปริมาณน้ำกักเก็บมากที่สุดเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ๒๕๕๙ และ ๒๕๕๐ แต่หากเทียบระยะเวลาที่ปริมาณน้ำเกินระดับกักเก็บของแต่ละปี จะพบว่า ปี ๒๕๕๖ มีระยะเวลานานที่สุดถึง ๕๔ วัน โดยเกิดสถานการณ์ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคมไปจนถึงต้นเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ เนื่องจากปริมาณน้ำมีค่อนข้างมาก ทำให้ต้องมีการระบายน้ำผ่านทางน้ำล้น (spillway) โดยเขื่อนแก่งกระจานเริ่มมีการระบายน้ำผ่านทางน้ำล้นตั้งแต่วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑ รวมทั้งสิ้น ๓๙ วัน โดยมีการระบายน้ำผ่านทางน้ำล้นสูงสุด ๒๙.๘๙ ลูกบาศก์เมตร ในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ ซึ่งปี ๒๕๖๑ มีการระบายน้ำผ่านทางน้ำล้นมากที่สุดเมื่อเทียบกับปีอื่น ๆ

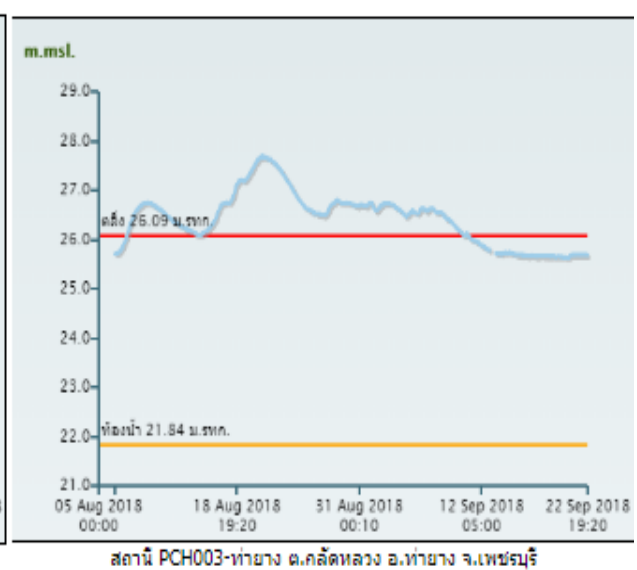
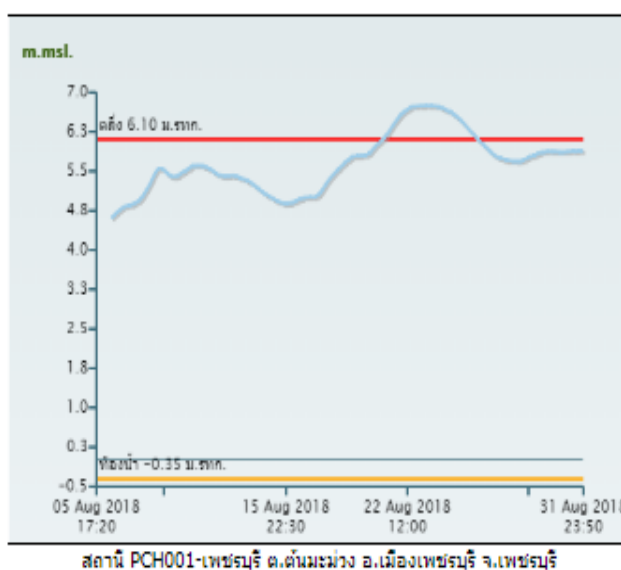
ปริมาณน้ำระบายผ่าน spill way อ่างเก็บน้ำ เขื่อนแก่งกระจาน

ระดับน้ำ จากสถานการณ์ฝนตกหนักที่เกิดขึ้นต่อเนื่องมาตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ ส่งผลทำให้ระดับน้ำในแม่น้ำเพชรบุรีเพิ่มสูงขึ้นและเกิดสถานการณ์น้ำล้นตลิ่ง โดยตรวจพบระดับน้ำล้นตลิ่งใน ๒ จุด คือ

๑) สถานีวัดน้ำเพชรบุรี ต. ต้นมะม่วง อ. เมืองเพชรบุรี จ.เพชรบุรี เกิดระดับล้นตลิ่งตั้งแต่วันที่ ๒๑ ส.ค. ๖๑ จนถึงวันที่ ๒๖ ส.ค. ๖๑ รวม ๖ วัน โดยมีระดับน้ำสูงสุด ๖.๗๕ เมตร รทก. เมื่อวันที่ ๒๓ ส.ค. ๖๑ ซึ่งสูงกว่าระดับตลิ่ง ๐.๖๕ เมตร

๒) สถานีวัดน้ำท่ายาง ต. กลัดหลวง อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี เกิดระดับน้ำล้นตลิ่งตั้งแต่วันที่ ๗ ส.ค. ๖๑ จนถึงวันที่ ๑๐ ก.ย. ๖๑ รวม ๓๕ วัน โดยมีระดับน้ำสูงสุด ๒๗.๖๘ เมตร รทก. เมื่อวันที่ ๒๑ ก.ย. ๖๑ ซึ่งสูงกว่าระดับตลิ่ง ๑.๕๙ เมตร

รายงานสถานการณ์สาธารณสุขของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (เฉพาะจังหวัดเพชรบุรี)

วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ เกิดน้ำท่วมในพื้นที่ ๒ อำเภอ ๖ ตำบล ๒๗ หมู่บ้าน ประชาชนได้รับผลกระทบ ๓๙๖ ครัวเรือน ๑,๗๑๔ คน วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๑ เกิดน้ำท่วมในพื้นที่ ๓ อำเภอ ๗ ตำบล ๒๘ หมู่บ้าน ประชาชนได้รับผลกระทบ ๓๙๙ ครัวเรือน ๑,๗๒๑ คน วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ เกิดน้ำท่วมในพื้นที่ ๓ อำเภอ ๖ ตำบล ๓๐ หมู่บ้าน ประชาชนได้รับผลกระทบ ๔๐๔ ครัวเรือน ๑,๗๔๑ คน วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ เกิดน้ำท่วมในพื้นที่ ๖ อำเภอ ๒๐ ตำบล ๗๖ หมู่บ้าน ๑๗ ชุมชน

๑๑.๒ สถานการณ์น้ำเนื่องจากผลกระทบของพายุโซนร้อน “เบบินคา” (BEBINCA)

ช่วงวันที่ ๑๖-๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ ประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากพายุโซนร้อน “เบบินคา” (BEBINCA) ที่เคลื่อนตัวผ่านตอนบนของจังหวัดน่าน เชียงราย และเชียงใหม่ ซึ่งอิทธิพลของพายุส่งผลทำให้เกิดฝนตกหนักถึงหนักมากบริเวณตอนบนของภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนี้อิทธิพลของพายวยังส่งผลทำให้มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน และอ่าวไทย มีกำลังแรงขึ้น ซึ่งทำให้ด้านรับลม ทั้งทางด้านตะวันตกของภาคใต้และบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีฝนเพิ่มมากขึ้น

จากสถานการณ์ฝนตกหนักดังกล่าวส่งผลทำให้ระดับน้ำในแม่น้ำสายหลักในพื้นที่ภาคเหนือมีระดับเพิ่มสูงขึ้นและบางจุดเกิดสถานการณ์น้ำล้นตลิ่ง ทั้งนี้สถานการณ์น้ำล้นตลิ่งที่เกิดขึ้นในแต่ละจุด เป็นการล้นตลิ่งเพียงระยะเวลาสั้น ๆ และสามารถกลับเข้าสู่สภาวะปกติได้โดยเร็ว

นอกจากนี้ฝนที่ตกหนักยังส่งผลทำให้ปริมาณน้ำในเขื่อนขนาดใหญ่ในภาคเหนือเพิ่มสูงขึ้น โดยเขื่อน ภูมิพล มีปริมาณน้ำไหลลงเขื่อนสูงสุด ๖๖.๘๗ ล้านลูกบาศก์เมตร ในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ ส่วนเขื่อนสิริกิติ์มีปริมาณน้ำไหลลงเขื่อนสูงสุด ๑๗๑.๐๒ ล้านลูกบาศก์เมตร ในวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นปริมาณน้ำไหลลงอ่างที่ค่อนข้างมาก จึงได้มีการการระบายน้ำเพิ่มขึ้นเป็นวันละประมาณ ๓๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ในช่วงวันที่ ๒๑-๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ส่วนเขื่อนแม่งวง เขื่อนแม่งัด บริเวณจังหวัดเชียงใหม่ และเขื่อนกิ่วลม เขื่อนกิ่วคอหมา บริเวณจังหวัดลำปาง ที่ถึงแม้จะมีปริมาณน้ำไหลเข้าเพิ่มขึ้นมาก แต่สถานการณ์น้ำไม่ได้อยู่ในสภาวะวิกฤตแต่อย่างใด โดยเฉพาะเขื่อนแม่งวงและเขื่อนแม่งัด เนื่องจากปริมาณน้ำที่กักเก็บอยู่ในเขื่อนมีค่อนข้างน้อย

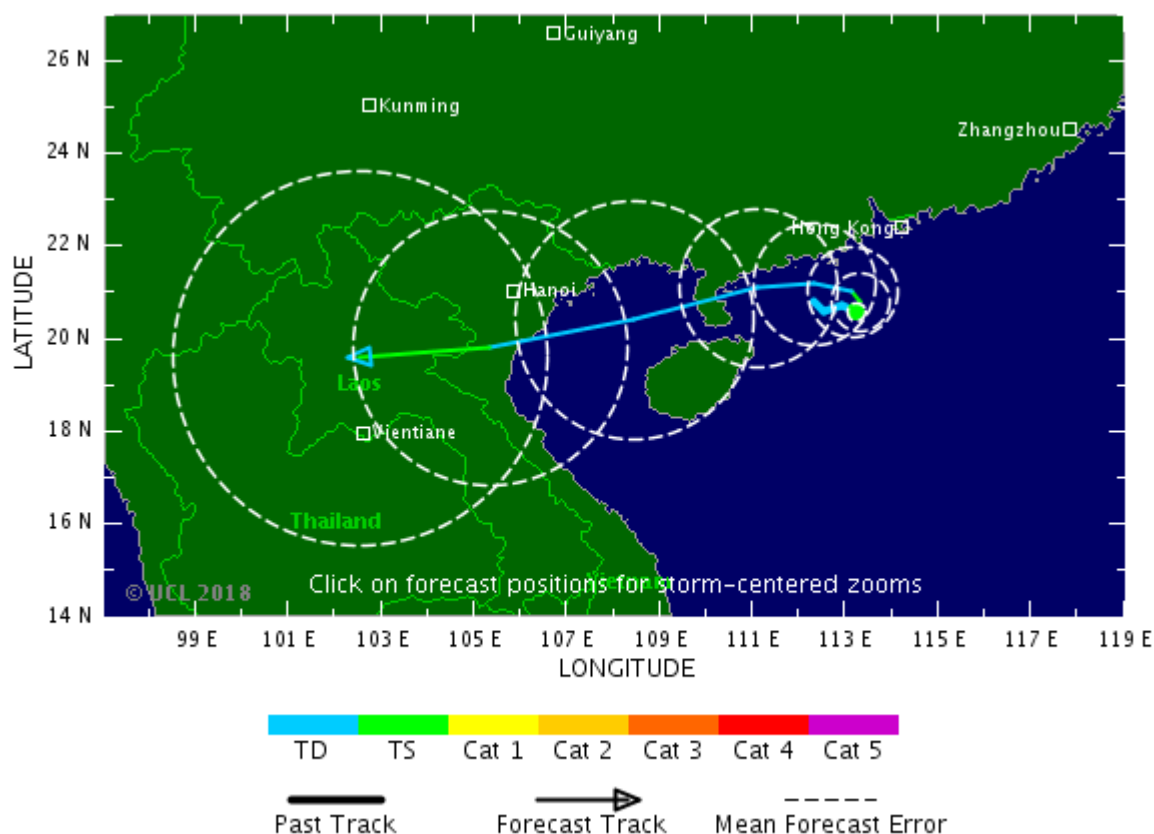
เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้รายงานสถานการณ์อุทกภัยจากอิทธิพลของพายุโซนร้อน “เบบินคา” (BEBINCA) และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก น้ำล้นตลิ่ง และดินถล่ม โดยตั้งแต่วันที่ ๑๗-๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๑ เกิดสถานการณ์ใน ๖ จังหวัด ได้แก่ รวม ๓๘ อำเภอ ๑๔๖ ตำบล ๖,๐๐๒ หมู่บ้าน ประชาชนได้รับผลกระทบ ๙,๑๑๐ ครัวเรือน ๒๑,๒๘๖ คน มีผู้เสียชีวิต ๓ ราย

การเคลื่อนตัวของพายุ

พายุโซนร้อน “เบบินคา” (BEBINCA) ก่อตัวขึ้นจากหย่อมความกดอากาศต่ำที่ปกคลุมอยู่บริเวณทะเลจีนใต้ตอนบน ในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ และได้ทวีกำลังแรงขึ้นเป็นพายุดีเปรสชันในวันเดียวกัน โดยพายุลูกนี้มีทิศทางเคลื่อนตัวไปทางตอนเหนือ ผ่านบริเวณนอกชายฝั่งทางด้านตะวันออกของเกาะไหหลำเข้าสู่ตอนใต้ของประเทศจีนบริเวณเมืองหยางเจียง ในวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ หลังจากนั้นพายุดังกล่าวได้เคลื่อนตัววกกลับลงทะเลอีกครั้ง และได้ทวีกำลังแรงขึ้นเป็นพายุโซนร้อนเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๑ โดยมีทิศทางการเคลื่อนตัวไปทางทิศตะวันออก และเคลื่อนตัววกกลับมาทางทิศตะวันตกในวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๑ ในขณะที่ยังอยู่ในระดับพายุโซนร้อน หลังจากนั้นได้เคลื่อนตัวมาทางทิศตะวันตกอย่างต่อเนื่องผ่านเกาะไหหลำในวันที่ ๑๕ สิงหาคม

๒๕๖๑ และเคลื่อนตัวอยู่บริเวณอ่าวตังเกี๋ยจนถึงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ ก่อนจะเคลื่อนตัวขึ้นฝั่งบริเวณตอนเหนือของประเทศเวียดนามในวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ หลังจากนั้นได้เคลื่อนตัวผ่านไปยังตอนบนของประเทศลาวพร้อมลดกำลังลงเป็นพายุดีเปรสชัน และเคลื่อนตัวผ่านตอนบนของจังหวัดน่าน เชียงราย และเชียงใหม่ ในวันเดียวกัน หลังจากนั้นพายุดังกล่าวได้เคลื่อนตัวเข้าสู่ประเทศพม่าและลดกำลังลงเป็นหย่อมความกดอากาศต่ำในวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรดาร์ตรวจอากาศ เครือข่ายภาพเรดาร์ตรวจวัดปริมาณฝนของกรมอุตุนิยมวิทยาและกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ตรวจพบกลุ่มฝนตกหนักกระจุกตัวบริเวณภาคเหนือตอนบนในวันที่ ๑๖-๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ บริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบกลุ่มฝนตกหนักในบางพื้นที่ทางด้านตอนบนของภาคในช่วงที่ได้รับอิทธิพลจากพายุ "เบบรินคา" ๑๕-๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๑ รวมถึงอิทธิพลจากร่องมรสุมที่พาดผ่านในช่วงวันที่ ๒๒-๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ ทำให้มีฝนตกหนักกระจายตัวในหลายพื้นที่ สำหรับภาคกลางตอนล่างพบกลุ่มฝนตกหนักในบางพื้นที่ ส่วนภาคใต้ตอนบนพบกลุ่มฝนตกหนักช่วงวันที่ ๑๕-๒๐ และ ๒๔-๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ สำหรับภาคตะวันออกพบกลุ่มฝนตกหนักในวันที่ ๑๕ ๑๙-๒๒ และ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๑

การประกาศเตือนภัยของศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ จำนวน ๒ ฉบับ

๑. ฉบับที่ ๖/๒๕๖๑ สถานการณ์น้ำเนื่องจากผลกระทบจากพายุเบบินคา
๒. ฉบับที่ ๗/๒๕๖๑ สถานการณ์น้ำเนื่องจากผลกระทบพายุเบบินคา

สถานการณ์อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่

อิทธิพลจากพายุโซนร้อน "เบบินคา" (BEBINA) ที่ส่งผลทำให้เกิดฝนตกหนักในพื้นที่ภาคเหนือ ทำให้น้ำไหลลงเขื่อนขนาดใหญ่ในพื้นที่ที่มีปริมาณเพิ่มสูงขึ้น เขื่อนภูมิพล มีปริมาณน้ำไหลลงเขื่อนสูงสุด ๖๖.๘๗ ล้านลูกบาศก์เมตร ในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ แต่ยังคงมีการระบายน้ำอยู่ที่วันละประมาณ ๘ ล้านลูกบาศก์เมตร เนื่องจากปริมาณน้ำกักเก็บอยู่ในอ่าง ยังคงอยู่ในสถานการณ์น้ำปานกลาง เขื่อนสิริกิติ์ มีปริมาณน้ำไหลลงเขื่อนสูงสุด ๑๗๑.๐๒ ล้านลูกบาศก์เมตร ในวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๑ จึงได้มีการการระบายน้ำเพิ่มขึ้นเป็นวันละประมาณ ๓๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ในช่วงวันที่ ๒๑-๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ทั้งนี้สถานการณ์น้ำกักเก็บของเขื่อนอยู่ในเกณฑ์น้ำปานกลาง เขื่อนแม่งัด มีปริมาณน้ำไหลลงเขื่อนสูงสุด ๖.๘๓ ล้านลูกบาศก์เมตร ในวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ แต่เนื่องจากสถานการณ์น้ำกักเก็บของเขื่อนอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย การระบายน้ำของเขื่อนจึงยังคงอยู่ในเกณฑ์การระบายปกติ

เขื่อนแม่งัด มีปริมาณน้ำไหลลงเขื่อนสูงสุด ๙.๓๖ ล้านลูกบาศก์เมตร ในวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ สถานการณ์น้ำกักเก็บอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย และมีการระบายน้ำตามปกติ

เขื่อนกัวลม มีปริมาณน้ำไหลลงเขื่อนสูงสุด ๑๒.๓๑ ล้านลูกบาศก์เมตร ในวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ โดยมีการระบายน้ำเพิ่มขึ้นตั้งแต่วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๑ ไปจนถึงสิ้นเดือนสิงหาคม ทั้งนี้สถานการณ์น้ำกักเก็บอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย เขื่อนกัวคองหมา มีปริมาณน้ำไหลลงเขื่อนสูงสุด ๑๓.๒๓ ล้านลูกบาศก์เมตร ในวันที่ ๑๘ สิงหาคม

๒๕๖๑ และมีการระบายน้ำเพิ่มขึ้นในช่วงวันที่ ๒๑-๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ ส่วนสถานการณ์น้ำกักเก็บอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

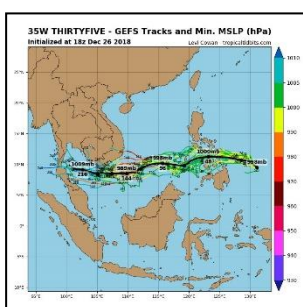
ความเสียหาย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รายงานสถานการณ์อุทกภัย ประจำวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ โดยตั้งแต่วันที่ ๑๗-๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๑ อิทธิพลจากพายุโซนร้อน “เบบินคา” (BEBINCA) และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก น้ำล้นตลิ่ง และดินถล่ม ในพื้นที่ ๖ จังหวัด รวม ๓๘ อำเภอ ๑๔๖ ตำบล ๖,๐๐๒ หมู่บ้าน ประชาชนได้รับผลกระทบ ๙,๑๑๐๖ครัวเรือน ๒๑,๒๘๖ คน มีผู้เสียชีวิต ๓ ราย

๑๑.๓ สถานการณ์น้ำเนื่องจากผลกระทบของพายุโซนร้อน “ปาบึก”

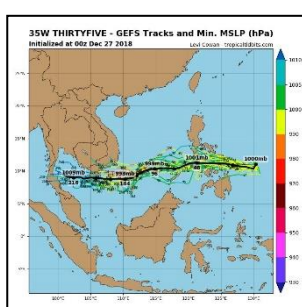
ความเป็นมาของการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติในพื้นที่

๑.๑) ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ ได้ติดตามการคาดการณ์สภาพอากาศ จากแบบจำลองสภาพอากาศต่าง ๆ พบห่อมความกดอากาศต่ำบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิก มีแนวโน้มพัฒนาเป็นพายุโซนร้อนและเคลื่อนตัวเข้ามาประเทศไทย จึงได้มีการติดตามการเคลื่อนตัวของห่อมความกดอากาศต่ำอย่างต่อเนื่อง และได้มีการประสานกับหน่วยงานเป็นการภายใน เพื่อเฝ้าระวังติดตามตั้งแต่วันที่ ๒๕ ธ.ค.๖๑ จากนั้นในวันที่ ๒๘ ธ.ค.๖๑ ได้ยกระดับสถานะเป็น “เฝ้าติดตาม” ในส่วนพื้นที่เฝ้าระวัง เมื่อวันที่ ๓๑ ธ.ค.๖๑ ห่อมความกดอากาศต่ำ บริเวณทะเลจีนใต้ตอนล่าง พัฒนาเป็นพายุดีเปรสชัน “ปาบึก ” (PABUK) เมื่อวันที่ ๑ ม.ค.๖๒ ทวีกำลังเป็นพายุโซนร้อน

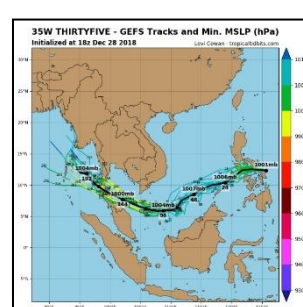
27 ธ.ค. 61

ห่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรง
บริเวณทะเลจีนใต้ตอนล่าง

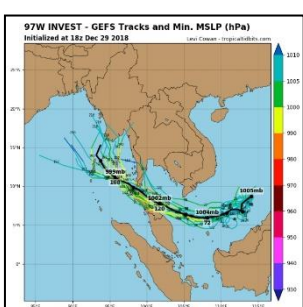
28 ธ.ค. 61

ห่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรง
บริเวณทะเลจีนใต้ตอนล่าง

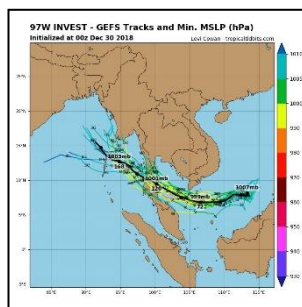
29 ธ.ค. 61

ห่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรง
บริเวณทะเลจีนใต้ตอนล่าง

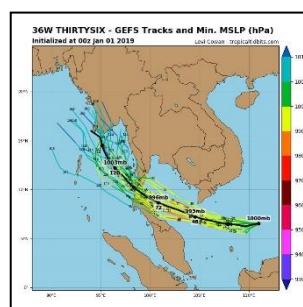
30 ธ.ค. 61

ห่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรง
บริเวณทะเลจีนใต้ตอนล่าง

31 ธ.ค. 61

พายุดีเปรสชัน

1 ม.ค. 62

พายุโซนร้อนปาบึก

๑.๒) สททช. ได้เชิญประชุมคณะกรรมการ ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ วันที่ ๒ ม.ค.๖๒ เพื่อ ประเมินสถานการณ์ และมีมติให้ตั้งศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๑ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อวิเคราะห์ ประเมินคาดการณ์สถานการณ์ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่

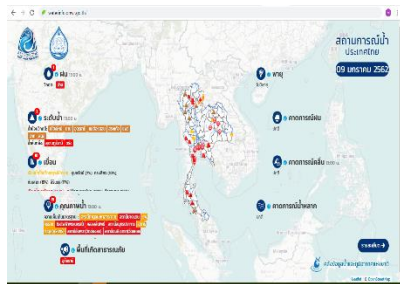
๑.๓) ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ ปฏิบัติการเฝ้าระวัง ติดตามวิเคราะห์สถานการณ์พายุที่ อาจส่งผลกระทบในพื้นที่ภาคใต้ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๑ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งแต่วันที่ ๓-๖ ม.ค.๖๒ โดยร่วมกับ หน่วยงานในพื้นที่ประกอบด้วย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๑ สนง.ปภ.ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สำนักงานชลประทานที่ ๑๕ ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันออก การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยเชื่อนรัชประภา

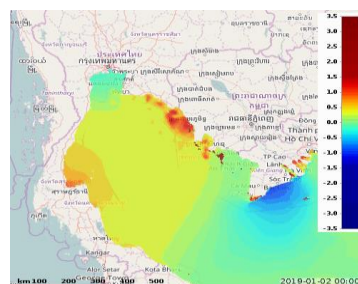
การดำเนินการของศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติในพื้นที่ภาคใต้

๑.๑) การประเมินคาดการณ์ โดยการประชุมติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์ประจำวันทุก ๓ ชั่วโมง เวลา ๙.๐๐ น. , ๑๓.๐๐ น. และ ๑๗.๐๐ น.

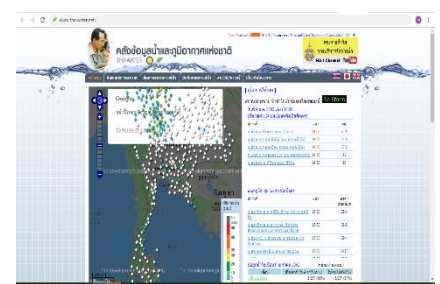
ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ ได้บูรณาการหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อติดตาม เฝ้าระวังและประเมินคาดการณ์จากแบบจำลองสภาพอากาศต่าง ๆ โดยมีการใช้เครื่องมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ประกอบด้วย

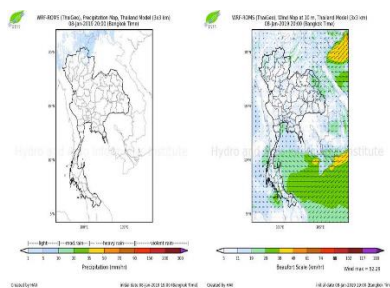
เว็บไซต์

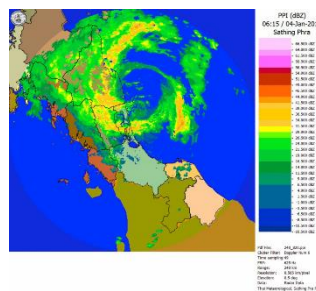
เว็บไซต์ "www.thaiwater.n"

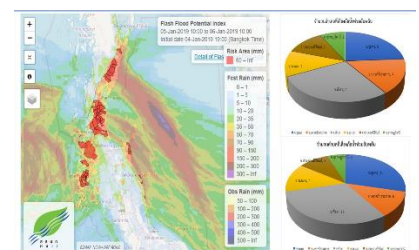
คลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ

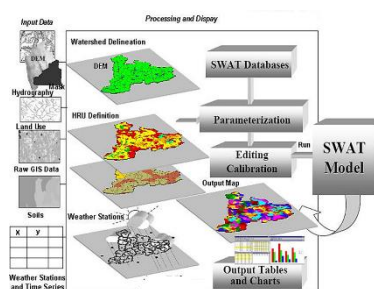
แบบจำลองคาดการณ์สภาพอากาศ WRF

เว็บไซต์ "www.tmd.go.th"

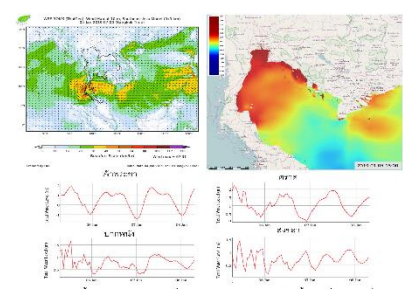
คลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติ

แบบจำลองสมมูลน้ำ (SWAT)

เว็บไซต์ coastalradar.gistda.or.th

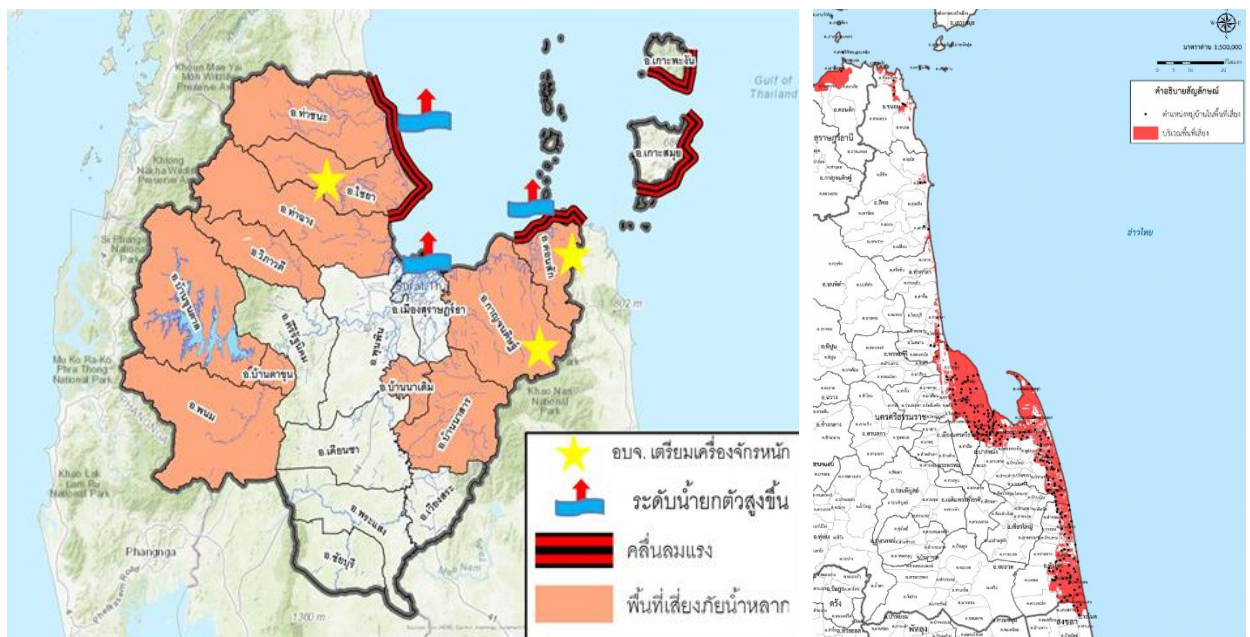
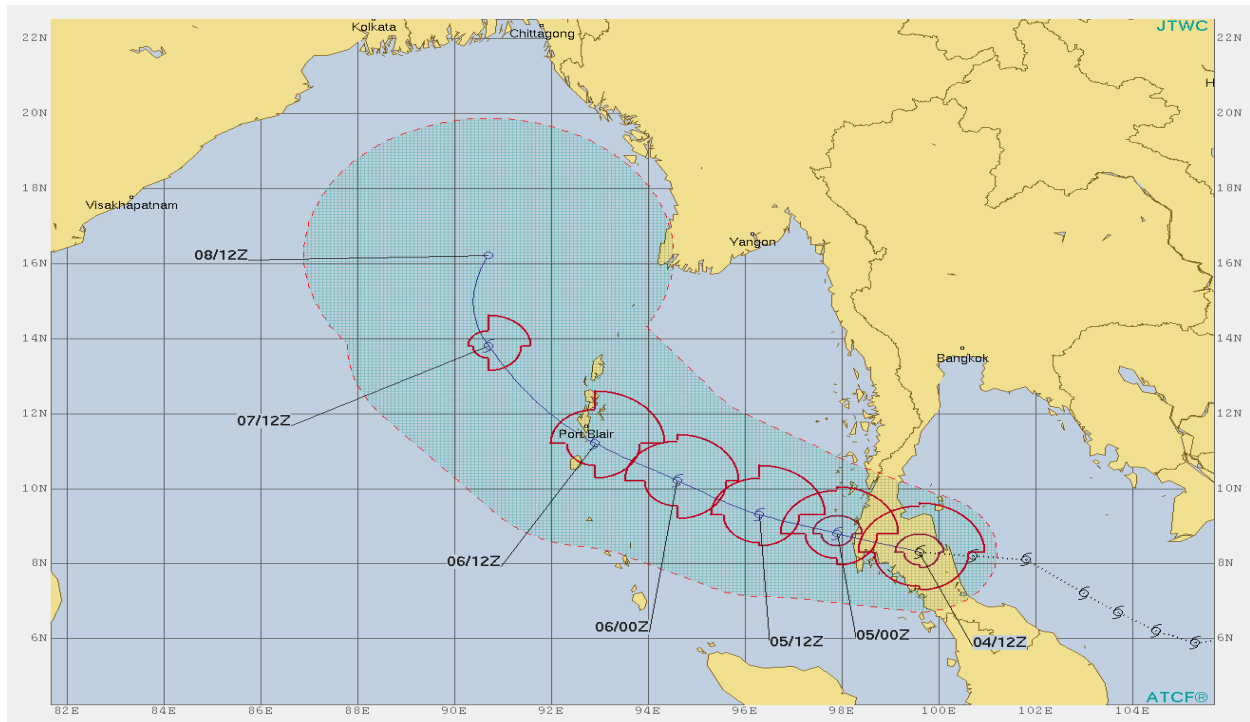

แบบจำลองคาดการณ์คลื่นในทะเล

ศูนย์เฉพาะกิจชั่วคราวในภาวะวิกฤติ ใช้เครื่องมือที่ได้จากการประมวลผลจากหน่วยงานของรัฐที่มีความน่าเชื่อถือ และเป็นหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จึงคาดการณ์ว่าพายุโซนร้อน "ปาบึก " (PABUK) จะเคลื่อนขึ้นฝั่งบริเวณ อ.ปากพนัง อ.สิชล จ.นครศรีธรรมราช เวลา ๑๙.๐๐ น. ของวันที่ ๔ ม.ค.๖๒ โดยจะเคลื่อนตัวผ่าน จ.นครศรีธรรมราช และ จ.สุราษฎร์ธานี มีแนวโน้มเคลื่อนตัวเข้ามายังอ่าวไทยโดยมีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลางประมาณ ๙๕ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ส่งผลกระทบบให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากเป็นบริเวณกว้าง เกิดลมแรง คลื่นสูงประมาณ ๓-๕ เมตร คลื่นพายุซัดฝั่ง ระดับน้ำทะเลหนุนสูง รวมทั้งผลกระทบให้เกิดน้ำล้นตลิ่ง น้ำท่วมขัง

ในช่วงวันที่ ๓-๖ ม.ค.๖๒ ตั้งแต่ จ.เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ถึง จ.สงขลา เพื่อชี้เป้าล่วงหน้าให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งส่วนกลางและในพื้นที่

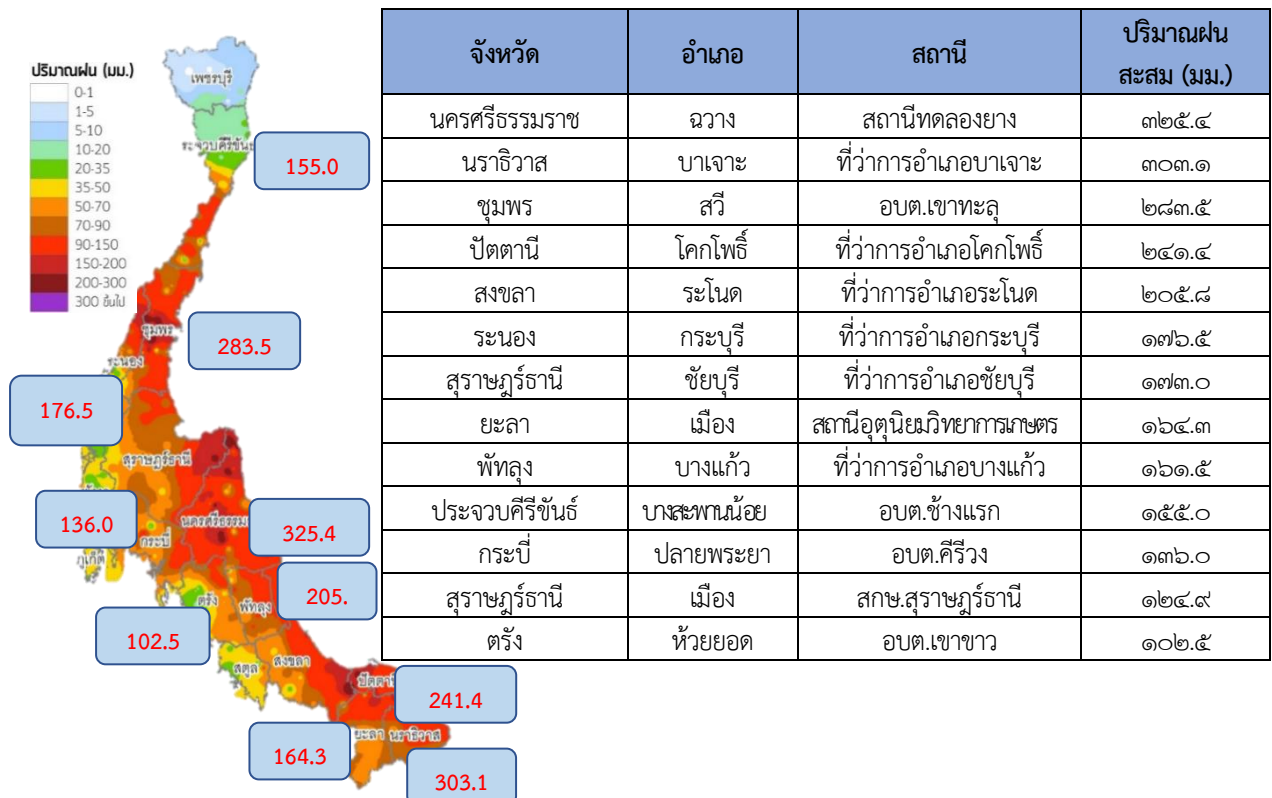
๑.๒) การประกาศสถานการณ์น้ำภาคใต้ การประเมินคาดการณ์ แนวโน้มของพายุโซนร้อน “ปาบึก” มีการพัฒนาตัวจากพายุ ดีเปรสชัน การเคลื่อนตัว ช่วงเวลาที่พายุเคลื่อนขึ้นฝั่ง ผลกระทบที่เกิดขึ้น ได้แก่ คลื่นลมแรง ระดับน้ำทะเลหนุนสูง วาตภัย น้ำล้นตลิ่ง น้ำท่วมขัง

- ฉบับที่ ๓/๒๕๖๒ (๔ม.ค.๖๒) เพื่อให้หน่วยงานปฏิบัติการรับสถานการณ์น้ำป่าไหลหลากและน้ำล้นตลิ่ง

๑.๓) การประเมินสถานการณ์ โดยได้มีการรายงานสถานการณ์ปัจจุบันต่อผู้ว่าราชการจังหวัดผ่าน ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑๑ ทั้งนี้ ยังได้มีการเฝ้าระวังติดตามสภาพฝน ระดับน้ำ ปริมาณน้ำในเขื่อนและการระบายน้ำ อย่างต่อเนื่อง ศูนย์เฉพาะกิจฯ ได้มีการสั่งการให้หน่วยงานที่รับผิดชอบอ่างเก็บน้ำ โดยให้เตรียมการพร่องน้ำล่วงหน้าก่อนพายุเข้า และได้หยุดการระบายน้ำช่วงพายุเข้าเพื่อช่วยบรรเทาผลกระทบเนื่องจากน้ำเอ่อล้นตลิ่ง รวมทั้งได้มีการประกาศแจ้งเตือนและประสานหน่วยงานเพื่อควบคุมการระบายน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณฝนที่ตกในพื้นที่ เพื่อมิให้น้ำล้นทางระบายน้ำล้น (Spillway) และส่งผลกระทบด้านท้ายน้ำ พร้อมทั้งเสนอประธานคณะอนุกรรมการติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เพื่อสรุปนายกรัฐมนตรี ทกวัน

๑.๑ ผลกระทบจากอิทธิพล พายุโซนร้อน “ปาบึก” พายุดังกล่าวส่งผลให้เกิดฝนตกหนักในหลายพื้นที่ โดยมีปริมาณฝนรวม 4 วัน สูงสุด (วันที่ 3-6 มกราคม 2562) บริเวณ จ.นครศรีธรรมราช 325.4 มม. จ.นราธิวาส 303.1 มม. จ.ชุมพร 283.5 มม. ข้อมูลฝนดังตารางปริมาณฝนจากอิทธิพลของพายุโซนร้อน “ปาบึก”

จากอิทธิพลของ พายุโซนร้อน “ปาบึก” ส่งผลกระทบบนพื้นที่ภาคกลางตอนล่างและภาคใต้ เกิดวาตภัย ภาวะน้ำทะเลหนุนสูง น้ำป่าไหลหลาก น้ำล้นตลิ่ง และน้ำท่วมขัง ในพื้นที่ ๒๓ จ. (เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง สตูล จันทบุรี ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ) ๑๑๑ อ. ๕๕๙ ต. ๓,๕๗๗ ม. ๑๕๓ ชุมชน ราษฎรได้รับผลกระทบ ๒๖๔,๘๔๑ ครัวเรือน ๘๘๒,๖๗๐ คน เสียชีวิต ๕ ราย (จ.นครศรีธรรมราช ๓ ราย จ.ปัตตานี ๒ ราย) บาดเจ็บ ๒ ราย (จ.ประจวบคีรีขันธ์) จุดอพยพ ๑๒๓ ชุด ๓๑,๖๖๕ คน ปัจจุบันประชาชนกลับเข้าสู่เคหะสถานทั้งหมดแล้ว บ้านเรือนเสียหายทั้งหมด ๕๓,๙๙๒ หลัง บางส่วน ๒๐,๘๐๗ หลัง ถนน ๖๕๑ สาย วัด/ศาสนสถาน ๒๘๐ แห่ง

๑.๒ การช่วยเหลือ จังหวัด กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทหาร ตำรวจ หน่วยงานปกครองท้องถิ่น โรงครัวพระราชทาน มูลนิธิเพื่อนพึ่งภัยยามยาก สภากาชาดไทย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มูลนิธิ อาสาสมัครภาคประชาชน ได้ให้ความช่วยเหลือจัดเตรียมพื้นที่อพยพ อพยพประชาชน ทำอาหารแจกจ่าย ทีมแพทย์ จัดเตรียมเครื่องจักร รถบรรทุก รถสูบน้ำ รถเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย เรือท้องแบนพร้อมเครื่องยนต์เรือขนาดใหญ่ ประชาชนได้กลับเข้าที่พักอาศัยตามปกติแล้ว